

БРОЈ 10
јануар 2014.

БИЛТЕН

СРБИЈА ЕНЕРГЕТСКО ЧВОРИШТЕ ?

ЗА БИЛТЕН ГОВОРЕ :

Братислав Чеперковић, саветник премијера Србије

Жељка Цвијановић, председник Владе Републике Српске

Иван Врдољак, министар привреде Републике Хрватске

Аца Марковић, председник Надзорног одбора ЕПС

ГАЗПРОМ ЗА БИЛТЕН:

**Јужни ток мења економску
структуру Србије**

У ОВОМ БРОЈУ:

Складиштење обавезних резерви нафте и
деривата нафте – да ли и услужно?

Трећи крак Јужног тока из Србије иде у
Македонију

Србија као центар ширења нафтног
бизниса у региону

САДРЖАЈ:

3 **Порука читаоцима**

4 **Интервју:**

Братислав Чеперковић, саветник премијера Србије за европске интеграције:
Од нас зависи да ли ћемо бити чвориште

7

Жељка Цвијановић - председник Владе Републике Српске:
Крак доноси улагања од милијарду евра

9

Иван Врдољак - министар привреде Републике Хрватске:
Нема препрека за крак „Јужног тока“ до Хрватске

11

Гаспром - Информативно одељење Србија ново европско чвориште

12

Аца Марковић - председник Надзорног одбора Електропривреде Србије:
„Дринска магистрала“ као „Јужни ток“

15 **Стручни текстови:**

Трећи крак Јужног тока из Србије иде у Македонију

Складиштење обавезних резерви нафте и деривата нафте – да ли и услужно?

Србија као центар ширења нафтног бизниса у региону

21 **Вести из Светског нафтног света**

22 **Вести Националног нафтног комитета Србије**

24 **Чланице ННКС**

- Привредна комора Србије
- НИС а.д.
- ЈП Србијагас
- Лукоил

Поштовани читаоци,

Настављајући правац одређен од првог издања ове публикације Националног нафтног комитета Србије - да преко њених страница идемо у сусрет догађајима, а самим тим и потребама стручне и информисању широке јавности - у овом броју обрађујемо потенцијал који би нашу земљу могао претворити у енергетско чвориште у овом делу Европе.

Знак питања у наслову Билтена наши саговорници и стручни сарадници у доброј мери неутралишу, дајући детаљан пресек потенцијала који имамо, посебно у области преноса електричне енергије и перспективе коју доноси гасоводни паневропски пројекат Јужни ток...

... Ипак смо га оставили, а одговоре зашто наћи ћете у детаљним анализама и прецизним дијагнозама кључних политичких актера и привредних стратега у овој области. Они говоре и пишу за Билтен о

објективним препрекама и ограничењима, али и одговорима којих још немамо, роковима на које каснимо и приликама које сами не користимо.

Надамо се да ће вам прилози из Билтена, са којим бележимо и мали јубилеј ове јединствене публикације унутар породице Светског нафтног савета, пружити могућност да потпуније сагледате велику прилику пред којом се налази нафтно-гасна, као и електроенергетска привреда Србије.

Редакција Билтена ННКС

ИНТЕРВЈУ: Братислав Чеперковић, саветник премијера Србије за европске интеграције

Од нас зависи да ли ћемо бити чвориште

Аутор: Владимир Спасић

Вероватноћа да Србија буде чвориште није мала, и у првом реду зависи од наше спремности да је претворимо у реалан живот. За то имамо предуслове, један од стратешких је “Јужни ток”, али не треба заборавити ни друге, Паневропски нафтовод, “Гасни прстен Западног Балкана”... Није реално очекивање да ће нешто да се догоди само од себе или да ће неко у Европској унији да се брине о нама више него ми – каже Братислав Чеперковић, саветник премијера Србије за европске интеграције, дугогодишњи представник наше земље при ЕУ у Бриселу, учесник многих успешно обављених преговора из области ЕУ интеграција, енергетске дипломатије, транспорта и заштите животне средине.

БИЛТЕН ННКС: Може ли Србија да буде чвориште?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: На томе се много и дуго радило. ЕУ је још 2005. инкорпорирала регион Западног Балкана у енергетику оснивањем Енергетске заједнице (ЕЗ). Тада је доста стратешких ствари постављено - “Гасни прстен Западног Балкана”, Паневропски нафтовод (ПЕОП), идеја о центрима за аукције електричне енергије - ЕУ је 2007. предвидела да један буде у Београду ... Али, реализација иде лоше, и решење је да ЕЗ добије инвестициони оквир којим ће се све убрзати. Како би то могло да изгледа видело се на гасоводу Ниш-Димитровград, делу “Гасног прстена”. То смо са ЕУ довели до предуговора који су потписали премијери две земље, а урађена је и студија изводљивости. Гасовод је важан за наше јужне крајеве и привредни развој јер без сигурног снабдевања нема инвеститора. Проблем је што све иде споро.

БИЛТЕН ННКС: Зашто?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Јер није реално очекивање да ће нешто да се догоди само од себе или да ће неко у ЕУ или на другом месту да се брине о нама више него ми. Морамо да се ангажујемо – јер нам је то интерес. Земља која има огромну незапосленост, малу просечну зараду, проблем

миграције становништва из одређених делова земље, мора да користи овакве прилике. Вероватноћа да Србија буде чвориште није мала, и зависи од наше спремности да је претворимо у реалан живот. За то имамо предуслове, један од стратешких је “Јужни ток”, велики међународни инфраструктурни пројекат који надраста Србију и регион, али не треба заборавити на друге енергетске гране. Паневропски нафтовод је стао због финансијске кризе у ЕУ. Италија и Словенија су замрзле учешће, али Румунија и Србија су потписале споразум да се прва фаза спроведе градњом ценовода од Панчева до Плоештија. “Транснафта” у сарадњи са Нафтном индустријом Србије и “Гаспромнефтом” има снаге да то спроведе јер ће појефтинити транспорт и повећати сигурност снабдевања нафтом и дериватима. Ту су и пројекти “Електромрежа Србије”, везе са осам суседних земаља, који доказују да смо ресурсно способни да будемо чвориште.

БИЛТЕН ННКС: Колико се у неким стварима “пита” Србија?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Не треба да се стиди да преузме иницијативу. Као саветник премијера, који се поред низа послова у ЕУ интеграцијама, десет година бавио и енергетском дипломатијом, могу да саветујем све надлежне да има простора да се ангажују. За гасовод Ниш-Димитровград смо од ЕУ добили десет милиона евра донације, од 60 колико је потребно; то није мало. За такве ствари је потребно више храбрости, пројектна спремност, вредан, тежак рад енергетских компанија.

БИЛТЕН ННКС: Тога нема, а стално се прича да смо лидер на Балкану.

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Понети неким успесима у енергетици, знали смо да говоримо о лидерској позицији, али то се не постиже причом већ резултатима, гринфилд пројектима... Не смемо заборавити да 25 година тога није било, највећи подухват у енергетици представља завршена модернизација Рафинерије Панчево. Морамо да градимо нове капацитете, али то не сме да зависи

од ове или оне владе, странке или човека, то мора да буде стратешки национални циљ зацртан на пет, десет или 20 година. Имамо среће да је “Гаспром” ушао у српску енергетику, НИС то показује својим радом, посебно односом према ЕУ стандардима што говори да намеравају да трајно послују на тржишту ЕУ, пратећи циљеве 20-20-20, и показатељ је другим енергетским компанијама у Србији. Знамо да, на пример, Европска инвестициона банка хоће да подржи градњу продуктовода, држава има интерес да се то уради, сигурно и компаније. То мора да буде приоритет, тачно дефинисан. То нас чини чвориштем.

БИЛТЕН ННКС: Које су главне препреке?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Дефанзива готово свих који су за то одговорни у државним енергетским компанијама. Можда су окупирани дневним пословањем у овим кризним временима... Драго ми је да има у Србији нека компанија која може да спроведе пројекат градње електране снаге 100 мегавата, реч је о ветропарку НИС-а у Планишту. Међународна заједница није препрека. Сигурност снабдевања је један од приоритета ЕУ. Ако уђемо у ЕУ 2020. добићемо за седам година буџетске субвенције од 17 милијарди евра. Ми имамо јасан економски циљ зашто треба да идемо у ЕУ, али имамо и стратешки циљ да развијамо одређене пројекте у енергетици, и да будемо окренути и другим центрима у свету, били они у Москви, Пекингу или Вашингтону јер сви сарађују са ЕУ.

БИЛТЕН ННКС: Европска унија је реаговала поводом “Јужног тока”. Да ли је и та прича нешто што треба да реше “велики”, и Србија не би требало да се превише меша?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: “Северни ток” је рађен на истом принципу на коме се ради “Јужни ток”, фирма је регистрована у Швајцарској... Ако је тај пројекат заживео, а повезивао је земље са осетљивом историјом, Финску, Пољску, Русију, као и заштиту рибарства. И када се све помирило уверен сам да се може наћи компромис и за “Јужни ток”. Ту долази до изражаја енергетска дипломатија, али морате да

имате људе који знају људе у врху ЕУ, познају прилике, имају референце, резултате... таквих немамо пуно, а што имамо не користимо. Сујета, несналажење? Србија има могућност да буде позитиван фактор, да створи амбијент да то прође са што мање проблема.

БИЛТЕН ННКС: Да буде спона између ЕУ и Русије?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Да, да својом иницијативом ствара предлоге јер, како кажу, умиљато јагње две, чак, и три мајке сиса... Морамо наћи савезнике, у региону посебно, јер има много пројекта које можемо да урадимо са суседима, користећи пут ка и чланство у ЕУ; има много фондова. Не смемо да заборавимо колика је наша корист од ЦЕФТА споразума. Србија као енергетско чвориште може преко зараде од транзита и више праваца снабдевања, ем да снизи цену транспорта и да појефтини енергенте за крајње потрошаче, ем да да буде регионално важнија, као и да омогући привредни развој у руралним и крајевима са великим исељавањем.

БИЛТЕН ННКС: Мало се прича о геополитичком добитку Србије?

БРАТИСЛАВ ЧЕПЕРКОВИЋ: Земље Бенелукса имају 5.000 километара продуктовода које су власништво НАТО-а, а користе их приватне фирме. Те земље имају 22 милиона становника, и гледајући на њихову политичку стабилност, која се најбоље види у податку да је Белгија била две године без владе без већих проблема, најбоље говори шта би Србија добила стварањем енергетских веза у региону и шире, чувајући војну неутралност. Сигуран сам да је то оствариво. Регион вапи за енергетском инфраструктуром, производном и транспортном.

Братислав Чеперковић је рођен у Краљеву 1962. Доктор је медицинских наука. Од 1996. до 2003. радио је на међународним пројектима рециклаже и управљања отпадом у неколико компанија, укључујући ALBA International, Rethmann и ALT BATER –CYLO GROUP у Србији, Немачкој и другим земљама региона, где је обављао функцију извршног директора за корпоративни развој.

Експерт је за питања ЕУ интеграције и енергетске дипломатије. Протеклих десет година ангажован је на процесу ЕУ интеграција, био је укључен у развој пројекта гасовода Бели поток и нафтовода ПЕОП и један је од твораца Уговора Енергетске заједнице, ЕУ-ЈИЕ гасног прстена Западног балкана. и других пројеката у енергетици ЈИЕ. Иницијатор великог броја пројеката, израде стрешких докумената у области транспорта, енергетике

и заштите животне средине.

Био је ангажован и на изради бројних међународних споразума поред Уговора ЕЗ и то укључујући Уговор о транспорту ЕУ-ЈИЕ, Споразум о јединственом отвореном небу, Уговор о ваздушном саобраћају, Стратегију гасификације ЈИЕ са ЕУ DG TREN, Националну стратегију гасификације Србије. Радио је на пројектима Регионалног центра за климатске промене и трговину емисијама CO2 у Београду и Регионалног центра за мониторинг транспорта у ЈИЕ са седиштем у Београду.

Члан од 2004. до 2010. РХЛГ за транспорт ЕУ ЈИЕ коридор Е7 и Е10, са стратешким приоритетом ЕУ за земље западног Балкана и Србију.

Од 2004. до 2008. био је министар-саветник у мисији Србије при ЕУ у Бриселу. У периоду јануар 2009 до априла 2013 обављао дужност председника Управног одбора ЈП Транснафта а од децембр'а 2008 до децембра 2012 извршног директора ЈП ЕПС-а за ЕУ интеграције.

У периоду септембар 2008 до август 2012 имао функцију специјалног саветника потпредседника Владе, где је био ангажован ангажован на питањима међународних односа и европских интеграција. Од августа 2012 и тренутно је на позицији саветника Председника Владе Републике Србије за ЕУ интеграције и спољну политику.

Члан је бројних међународних асоцијација и удружења попут: Friends of Europe, GEODE, Black Sea Energy Forum Atlantic Council USA, Energy charter workinggroup for energy strategy, Crans Montana forum...

ИНТЕРВЈУ: Жељка Цвијановић, председник Владе Републике Српске Крак доноси улагања од милијарду евра

Аутор: Владимир Спасић

Доступност природног гаса као енергента, за који смо сигурни да ће имати веома конкурентну цену, подстицаће улагања у индустријске капацитете и домаћих и страних инвеститора. Уз повољну цену електричне енергије, стручну и оспособљену радну снагу гасификација ће бити нови повољан фактор за привредни развој ... Све медијске спекулације да ће „Газпром“ користећи монополски положаји остваривати високе цене потпуно су без основа и део су шире опозиционе кампање генерално према „Јужном току“. - каже Жељка Цвијановић, председник Владе Републике Српске.

БИЛТЕН ННКС: Када би то требало да се деси?

ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ: Низом активности које су окончане потписивањем „Мапе путева“ са „Газпромом“, детаљно су утврђени рокови за реализацију, овог за нас изузетно важног пројекта. Једна од најзначајнијих која предстоји је формирање заједничке компаније између државног предузећа „Гас-Рес“ и „Газпрома“ што је предвиђено за почетак ове године. Очекују нас бројни послови да би сустигли све оно што је Србија урадила од 2008. до 2013. године и да спремни дочекамо прикључење на основни правац гасовода „Јужни ток“. Према утврђеној динамици пуно ефектирање изграђеног прикључка треба да буде у току 2016. године.

БИЛТЕН ННКС: Да ли постоје неке препреке?

ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ: Морамо имати у виду да је БиХ сложена државна заједница у којој није лако реализовати и очигледне економски и стратешки важне пројекте. Бројне су предрасуде и парцијални интереси које смо већ видели на примеру ревитализације нафтне индустрије. Тај изузетан пројекат важан је по основу прикупљања индиректних и других пореза, омогућује регуларан развој тржишта, сигурност снабдевања и могућност свих видова контроле, али је имао изузетне препреке у реализацији. Биланси потреба за природним гасом које смо доставили руским партнерима обухватају кроз стратешке документе утврђене потребе и Републике Српске и Федерације БиХ. По нама то је деценијски пројекат неспорно користан

БИЛТЕН ННКС: До Републике Српске је планиран крак гасовода „Јужни ток“.

ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ: Све оно што обезбеђује доступност довољне количине енергије и енергетску стабилност предуслов је привредног и сваког другог развоја. Ако је 19. век, био век угља, 20. век нафте, 21. је век доминације природног гаса као економски, технички и еколошки најповољнијег енергента. Нама се указала изванредна прилика да основни правац мега пројекта гасовода „Јужни ток“, пролази у непосредној близини и пружа могућност да реализујемо пројекат гасификације Републике Српске. Претходна позитивна привредна искуства са руским партнерима, као и географска позиција обезбеђује нам активну улогу у изградњи прикључка на „Јужни ток“.

за оба ентитета, а надамо се да ће овом приликом бити промењена пракса отежавања и успоравања доношења посебних одлука на нивоу БиХ.

БИЛТЕН ННКС: Какве би користи могла да добије РС од овог крака гасовода?

ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ: Пројекат гасификације Републике Српске, поред основног гасовода обухвата и изградњу две термоелектране-топлане, гасификацију градова и општина и систем дистрибуције природног гаса на подручју за које није економски оправдано градити посебне гасоводе. Укупно процењена инвестициона вредност, која ће бити потврђена тек израдом студије техноекономске оправданости, досеже близу милијарду евра. Ако се најмање једна трећина трошкова веже за директно ангажовање фирми из РС онда је то први видљив позитивни показатељ.

Доступност природног гаса као енергента, за који смо сигурни да ће имати веома конкурентну цену, подстицаће улагања у индустријске капацитете и домаћих и страних инвеститора. Уз повољну цену електричне енергије, стручну и оспособљену радну снагу гасификација ће бити нови повољан фактор за привредни развој. Проширењем постојећих и изградњом нових дистрибутивних мрежа као и преласком топлана на природни гас оствариће се и најшира економска корист за становништво.

Приликом потписивања "Мапе путе", јуна прошле године у Бања Луци, потпредседник „Газпрома“ Александар Медведев најавио је изузетно повољну ценовну политику за РС и ФБиХ. У предлогу споразума Владе Руске Федерације и Савета министара БиХ једнако се третирају оба ентитета. Све медијске спекулације да ће „Газпром“ користити монополски положај и остваривати високе цене потпуно су без основа и део су шире опозиционе кампање генерално према „Јужном току“. На крају предвиђеним пројектом оствариће се и могућност двосмерних конективних гасовода са системима у окружењу, а тиме и пуна конкурентност у трговини природним гасом што су и намере европских директива.

Рођена је 1967. године у Теслићу, где је завршила основну и средњу школу. Универзитетско образовање стицала је на Филозофском факултету у Сарајеву, Филозофском факултету у Бања Луци, те Правном факултету у Бања Луци. Професор је енглеског језика, а завршила је и постдипломски студиј на Правном факултету у области дипломатско-конзуларног права. Радила је као наставник и професор енглеског језика, као виши преводилац, а потом и асистент у Мисији Европске уније у Босни и Херцеговини, као саветник председника Владе за европске интеграције и сарадњу са међународним организацијама, а обављала је и послове шефа Кабинета председника Владе Републике Српске и руководила Јединицом за координацију и европске интеграције. У протеклом скупштинском мандату била је члан из реда стручњака Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске, а у протеклом сазиву Владе - министар за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске. Удата је и мајка двоје дјеце.

"Јужни ток" – стратешки циљ Републике Српске

БИЛТЕН ННКС: И Федерација БиХ ће бити прикључена на "Јужни ток"?

ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ: Веома је важно што реализација овог пројекта омогућује да тај прикључак користи и Федерација БиХ – односно да се са стратешким партнером "Газпромом" реализује пројекат битан за целу БиХ. "Газпрому" смо предложили пројекат базиран на потребама, утврђеним стратешким документима, и РС и Федерације на што упућује капацитет и траса основног гасовода и географски положај РС. Очекујемо да ће са надлежним институцијама ФБиХ делегација „Газпрома“ размотрити и усагласити предлог за прикључење на гасовод у подручју Добоја, што је веома рационална варијанта и технички и економски. Утврђене билансне потреба природног гаса за ФБиХ крећу се око две милијарде кубних метара, а исти количину билансирала је и Република Српска. Са укупно четири милијарде кубних метара оствариће се планиране количине до 2025. године за оба ентитета.

ИНТЕРВЈУ: Иван Врдољак , министар привреде Републике Хрватске Нема препрека за крак „Јужног тока“ до Хрватске

Аутор: Владимир Спасић

Не постоје препреке за изградњу крака гасовода "Јужни ток" према Хрватској. Једини услов је поштовање закона Европске уније, каже Иван Врдољак, министар привреде Републике Хрватске.

БИЛТЕН ННКС: До ваше земље је планиран један крак гасовода "Јужни ток". Када би требало да буде изграђен?

ИВАН ВРДОЉАК: Будући да је реч о краку гасовода, његова изградња зависи од изградње магистралног цевовода "Јужни ток". Према томе, изградња крака ће бити завршена о оквиру рокова предвиђених за конструкцију главног гасовода.

БИЛТЕН ННКС: Да ли постоје неке препреке да се овај крак изгради?

ИВАН ВРДОЉАК: Не. Услов за остварење пројекта је законодавни оквир Европске уније, јер као и остале земље чланице ЕУ кроз које пролази главна траса гасовода, Република Хрватска има обавезу поштовања тог законодавства.

БИЛТЕН ННКС: Какве користи очекује Хрватска од прикључења на гасовод?

ИВАН ВРДОЉАК: То значи диверсификацију праваца за добављање гаса, која опет значи већу сигурност снабдевања и најниже могуће цене овог енергента.

БИЛТЕН ННКС: Да ли с обзиром да је Хрватска учесник оба пројекта, "Транс-јадранског гасовода (ТАР)", преко "Јонско-јадранског гасовода (ЈАР)" и "Јужног тока", то (може да) представља политички проблем?

ИВАН ВРДОЉАК: Политика Европске уније у вези са сигурношћу снабдевања енергијом, у овом случају

гасом, темељи се на диверсификацији добавних праваца, добављача и извора плина. У складу с тим, чињеница да Хрватска учествује у два пројекта не представља никакав политички проблем, него је напротив у складу с енергетском политиком Европске уније.

Рођен 22. липња 1972. у Осијеку где је завршио основну и средњу школу и дипломирао на Електротехничком факултету.

Политичка каријера

- председник Средишњег одбора Хрватске народне странке-либералних демократа од 2008. године
- Хрватска народна странка-либерални демократи, од 2000. године

Професионална каријера

- Министар привреде Хрватске је од новембра 2012, а пре тога је годину дана био министар грађевинаства и просторног уређења. Заменик градоначелника Осијека био је од 2008. Пре тога је радио на низу пројеката као инжењер, вођа програма у неколико хрватских и словеначких компанија. Био је један од оснивача и директор фирме АТО Инжењеринг д.о.о. Осијек.

Представници хрватског Плинацроа и руског Гаспрома у Загребу су потписали у јануару 2013. године (фото) акциони план реализације крака гасовода Јужни ток. Планирано је да радови на двосмерном 100 километара дугом гасоводу почну у јулу 2015. године, а пуштање у рад гасоводног система који ће повезати Хрватску и Србију да буде се у децембру 2016. године. Пројекат је вредан 60 милиона евра, а очекује се да ће гасовод имати капацитет од 2,7 милијарди кубних метара гаса годишње. Министар привреде Иван Врдољак нагласио је том приликом да Хрватска овим отварама врата свима који су спремни да помогну да за земљу осигурамо тржишну и најјефтинију цену гаса и најсигурније снабдевање.

Трећи крак Јужног тока из Србије иде у Македонију

Аутор: Владимир Спасић

Македонија је прошле године потписала међународни уговор о учешћу у пројекту "Јужни ток", а према последњим информацијама из наше земље, крак ће ићи из Србије.

Идеја о прикључењу Македоније на "Јужни ток" појавила се средином јуна 2010. године када је Ђорђе Иванов, председник Македоније, на састанку са Алексејем Милером, председником Гаспрома, изразио заинтересованост ове земље за повећање испорука гаса и прикључење на гасовод "Јужни ток". Неколико месеци касније, приликом посете делегације Гаспрома Македонији, договорена је израда физибилити студије о повећању испорука гаса преко крака "Јужног тока". Одлука је, како је саопштено, донета имајући у виду убрзану гасификацију Македоније, прелазак и градњу електрана на гас, као и повећање потрошње гаса последњих година. Договорено је да у случају позитивне студије буде потписан одговарајући међувладин споразум.

И на крају, крајем јула прошле године Зоран Ставрски, македонски вицепремијер, и Александар Новак, руски министар енергетике, потписали су у Москви уговор у укључењу Македоније у пројекат "Јужни ток". Саопштено је да ће Гаспром одлучити да ли ће веза бити остварена из Србије или Бугарске. Уговор је потписан на 30 година, уз могућност продужења сваке пете године, а у септембру га је ратификовао македонски парламент. Македонски премијер Никола Груевски, који је присуствовао потписивању уговора, изјавио је да, осим енергетске стабилности, довољне количине гаса и развоја гасне инфраструктуре, гасовод има и стратешки значај, као и вишеструку корист за Македонију.

Председник Ђорђе Иванов је изјавио да су Македонија и Русија повезане пријатељским везама и сталним политичким дијалогом на највишим нивоу, што има позитиван ефекат на економске и културне везе две државе. "Јужни ток" ће, како је рекао, дати снажан подстицај привредном развоју Македоније.

Милан Бачевић, министар рударства и просторног планирања, је почетком године изјавио да је ресорно министарство у договору са Србијагасом и Газпромом почело да прикупља документацију за израду просторног плана посебне намене за јужни крак "Јужног тока". "Крак би се састојао од правца ка Македонији, уз одвојак ка Косову и Метохији, и правца ка Црној Гори, објаснио је Бачевић. Русија снабдева гасом Македонију од 1997., а у 2012. Гаспром јој је испоручио 100 милиона кубика.

ИНТЕРВЈУ: Гаспром – Информативно одељење Србија ново европско чвориште

Аутор: Владимир Спасић

Циљ "Јужног тока" није само непрекидно снабдевање Србије гасом, већ и преобликовање њене економске структуре, стварање новог енергетског чворишта на нивоу Европе. Гасовод ће и ојачати и улогу наше земље у региону - кажу за Билтен Националног нафтног комитета Србије у централу "Гаспрома" у Москви (Gazprom Information Department).

БИЛТЕН ННКС: Да ли ће Србија градњом "Јужног тока" постати енергетско чвориште?

ГАСПРОМ: Пружајући директан приступ најбогатијим резервама најјекономичнијег и еколошког фосилног горива, пројекат "Јужног тока" ће обезбедити енергетску стабилност без преседана у Европи и драстично променити енергетско тржиште у региону. Циљ гасовода није само непрекидно снабдевање Србије гасом, већ и преобликовање њене економске структуре и стварање новог енергетског чворишта на нивоу Европе. Такође, дајући значајан подстрек даљој регионалној интеграцији, изградња гасовода ће бити главни извор улагања у земљи. Студија изводљивости је утврдила да ће спровођење овог пројекта у Србији резултирати привлачењем инвестиција од преко 1,6 милијарди евра и створити око 2.500 нових радних места у фази изградње.

БИЛТЕН ННКС: Шта значи када је нека земља енергетско чвориште? Колика је то геополитичка, економска... корист?

ГАСПРОМ: Поуздано и адекватно снабдевање гасом у комбинацији са привредним растом подстакнутим "Јужним током" ће побољшати индустријске изгледе земље и донети јачу политичку позицију Србији не само на Балкану већ и широм Европе. Гасовод ће такође и допринети укупној гасификацији Србије и даљем развоју њеног тржишта гаса у односу на суседне земље. Цеовод ће ојачати утицај земље у региону и потенцијалну функцију чворишта кроз унапређење сигурности снабдевања Србије и изградњу додатних кракова гасовода ка, на пример, Републици Српској.

БИЛТЕН ННКС: Које количине гаса ће остати на располагању Србији? Колика ће ићи у транзит?

ГАСПРОМ: На граници са Бугарском, Србија ће добити 42 милијарде кубних метара годишње, а до Мађарске ће преносити око 37 милијарди кубних метара.

БИЛТЕН ННКС: Од чега зависи градња кракова ка Хрватској и Републици Српској?

ГАСПРОМ: Свако проширење гасовода "Јужни ток" зависи од детаљне процене домаће потражње и комерцијалне одрживости. "Гаспром" је увек рад да истражи такве могућности уколико постоји интересовање од стране корисника.

ИНТЕРВЈУ: Аца Марковић, председник Надзорног одбора Електропривреде Србије

„Дринска магистрала“ као „Јужни ток“

Autor: Владимир Спасић

Србија у региону има највише далеководна са окружењем, а преко наше земље ће ићи „кичма“ 400 киловолтне мреже за повезивање Украјине, Молдавије и Румуније са Италијом. Ствара се „Дринска магистрала“, коридор преко кога ће се обављати велики транспорт електричне енергије, од извозника ка увозницима. Што је „Јужни ток“ за гас то ће „Дринска магистрала“ бити за струју - каже др Аца Марковић, председник Надзорног одбора „Електропривреде Србије“.

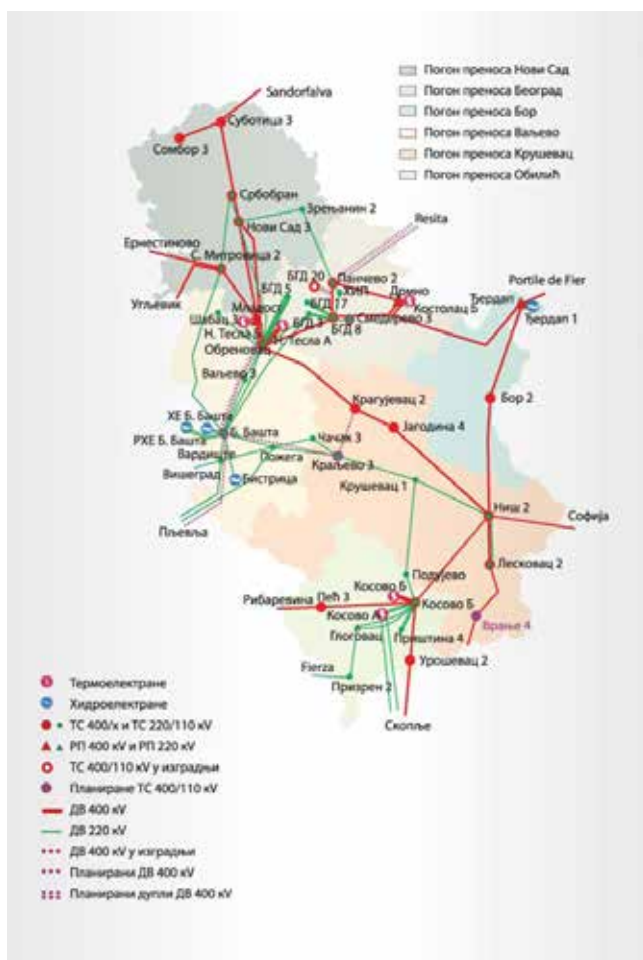
БИЛТЕН ННКС: Шта значи бити енергетско чвориште?

АЦА МАРКОВИЋ: Када је реч о интерконекцијама суштина је у изградњи и развоју мреже, односно праваца нападања. Од 10. октобра 2004. године Србија је у области електричне енергије много боље повезана него до септембра 1991. године. Тада смо на високонапонској 400 kV мрежи, имали везу само са Италијом и Аустријом, а сада имамо седам далеководна 400 kV и један 220 kV, према Мађарској, Румунији, Бугарској, Македонији, Црној Гори, Републици Српској, Хрватској. Кроз мрежу Србије пролази у транзиту између седам и девет милијарди киловат-сати, то иде у Црну Гору, КиМ, Македонију, Грчку. У том смислу је мрежа Србије важно чвориште за транспорт електричне енергије.

БИЛТЕН ННКС: Може ли Србија бити енергетско чвориште?

АЦА МАРКОВИЋ: Да. Има највећи број далеководна са окружењем, завршава се далековод ка Македонији, Ниш-Штип, у плану су далеководи ка Мађарској и Румунији. Још ако се зна за везу Украјина, Молдавија, Румунија, Србија, Црна Гора, Италија, која ће повезивати извознике и увознике, преко Србије ће ићи кичма 400 киловолтне мреже. Настаје „Дринска магистрала“. Дрина неће бити само река на којој ће се градити електране, него и коридор преко кога ће се обављати велики транспорт струје. Као „Јужни ток“ за гас. У склопу овог коридора

биће реверзибилна ХЕ „Бајина Башта“, нова РХЕ „Бистрица“... Када је реч о струји, Србија је у региону Балкана најјаче чвориште. Код гаса имамо само један правац, али изградњом „Јужног тока“ створиће се услови да будемо чвориште јер ћемо имати везе према Македонији, РС и Хрватској. У области нафте су нам ограничене могућности.

БИЛТЕН ННКС: Каква је корист од свега тога?

АЦА МАРКОВИЋ: Цела либерализација тржишта електричне енергије је подразумевала несметани или независни приступ треће стране, то значи да

се мрежа отвори и да кроз њу, ако нема загушења, могу сви слободно да превезу своју робу и зато се интерконекције развијају и граде. Приступ треће стране је обавеза из „Трећег пакета прописа“ Европске уније. Новим далеководима се повећава сигурност снабдевања. У региону Балкана тешко да може да се деси, са струјом, оно што се десило са гасом после спора Русије и Украјине. Али, сигурност има цену, мора да постоји алтернатива, морају да се изграде и одржавају далеководи и електране. Ту је, наравно, и зарада од транзита. Биле су године када је „Електропривреда Србије“ од прекограничног промета могла да покрије све оперативне трошкове, што некада није био случај.

Угаљ је ограничен ресурс, али када имамо поуздане капацитете не треба се устручавати да један део струје извеземо. Постоји дилема о томе, али сваки производ који може да се извезе и треба да се извезе. У Србији се стварају услови које диктира тржиште, не да производите оно што знате, него оно што можете да продате, то је уосталом први постулат тржишне економије - производите оно за шта постоји платежно способна тражња. Реално је да ЕПС буде лидер са оваквим одличним односом термо и хидро капацитета, са изградњом новог блока у Костолцу, са почетком изградње, надамо се ове године, РХЕ „Бистрица“ са четири агрегата по 170 MW, што ће бити флексибилна електрана за балансирање, испаде, трговину балансом енергијом која ће бити све скупља.

БИЛТЕН ННКС: Верујете у нове електране?

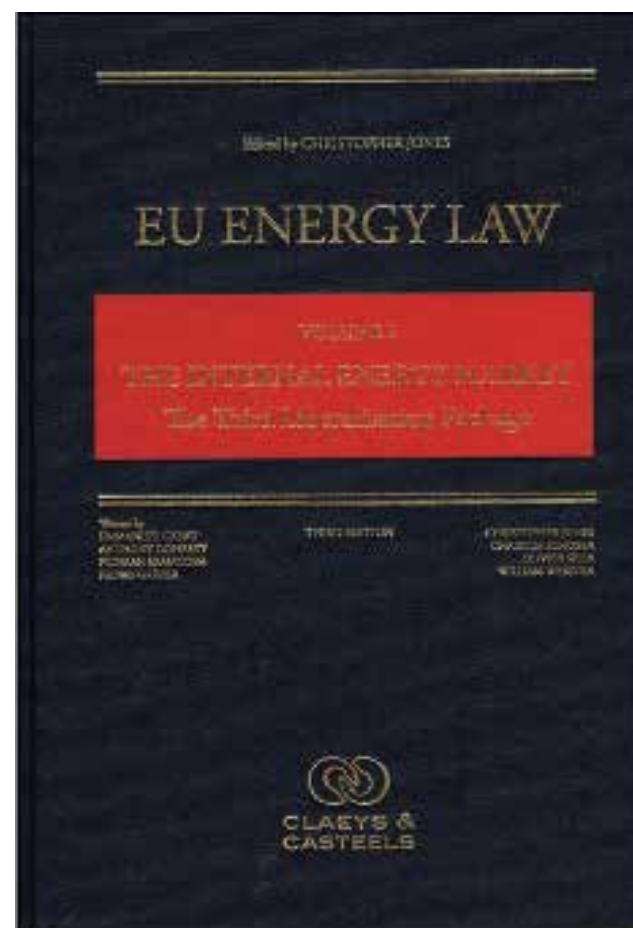
АЦА МАРКОВИЋ: Нови блок снаге 350 MW са очекиваном производњом од око 2,5 милијарде kWh у Костолцу почеће да се гради ове године са кинеским СМЕС-ом. Наша је обавеза да повећамо производњу угља са девет на 12 милиона тона годишње, али у Костолцу имамо предност јер већ постоји 400 киловолтна мрежа, близу је коп Дрмно, чија производња може без већих проблема да се повећа, и Дунав, који обезбеђује довољно воде за хлађење.

БИЛТЕН ННКС: „Бистрица“?

АЦА МАРКОВИЋ: Све је у нашим рукама. И језера и траса за ценовод, и машинска хала, мрежа, све је на нашој територији, државно земљиште...не морамо никога да питамо. Новац је за такве пројекте најмањи проблем.

БИЛТЕН ННКС: Шта ће за ЕПС променити градњом „Јужног тока“?

АЦА МАРКОВИЋ: Очекивано је и планирано да се градњом тог гасовода повећа производња електричне енергије у Београду, Нишу и Новом Саду јер ће бити довољно гаса за то. Али биће кључна цена гаса од чега зависи и економска оправданост градње.

БИЛТЕН ННКС: И одлични услови за трговину?

АЦА МАРКОВИЋ: Наравно. Трговина коју ЕПС може да обави, али и партнери који су заинтересовани. У прошлој години ЕПС је у суседне системе пласирао три милијарде киловат-сати. „Електропривреда Србије“ мора да буде заинтересована не само да буде произвођач за своје потребе него и да тргује односно пласира електричну енергију другима.

БИЛТЕН ННКС: Може ли ЕПС да буде регионални лидер?

АЦА МАРКОВИЋ: Чињеница је да последњих година ЕПС има вишка електричне енергије, али Србија мора паметно њом да газдује. Два киловата производимо из угља, а један из воде.

У Новом Саду планирамо да направимо блок од 450 MW у когенеративном режиму, модернизацијом Термоелектране-топлане "Нови Сад". Развојем тржишта, струја ће постати конкурентна роба, а држава се повлачи из одређивања цена... Чим цена постане тржишна, домаћинства и привреда ће бити заинтересованији да троше гас. То ће смањити притисак на потрошњу струје, па ће ЕПС моћи да је пласира квалитетније. Зато ЕПС мора да се бори да има добру производњу јер ко има производњу имаће шта и да прода.

Школска спрема:

дипломирани електроинжењер (Електротехнички факултет у Београду)
доктор економских наука (Економски факултет у Суботици)

Радно искуство:

РК ССО Србије (члан Секретаријата Председништва и председник комисије за радне акције до 1980.)

ЈП ЕПС (оперативни диспечер, руководилац Одељења и директор Дирекције за управљање електроенергетским системом до 2000.)

ЈП „Електроисток (директор до 2001.)

ЈП ЕПС (координатор у Дирекцији за управљање ЕЕС до 2004.)

(помоћник директора Дирекције за развој и инвестиције до 2005.)

Савет Агенције за енергетику Србије (члан до 2009.)

ЈП ЕПС (председник Управног одбора) од 2009.)

Виша електротехничка школа у Београду (професор)

Самостални и недржавни Универзитет у Новом Саду (доцент)

Стручни радови:

Аутор књиге „Холистички концепт менаџмента јавног предузећа“

Коаутор књига: „Социологија са социологијом рада“

„Извориште мајсторства менаџера“

„Изворишта холистичке теорије организације“

„Само-организација“

СТРУЧНИ ТЕКСТ

Складиштење обавезних резерви нафте и деривата нафте – да ли и услужно?

пише: Александар Недчин

Србија је једна од последњих земаља Европе која је правно регулисала ускладиштење обавезних резерви нафте и деривата нафте, у складу са одговарајућом Директивом Европске уније 2009/119/ЕС. Разлог овој превентивној мери лежи у увећаном ризику од појаве проблема са снабдевањем енергентима изазваним поремећајима на тржишту, ратним дејствима, или на неки други начин, и датира из 1968. године. По наведеној директиви се земље чланице ЕУ обавезују да „одржавају минималне количине ускладиштене нафте и/или нафтних деривата“ на својој територији у целости, или делом у другој земљи чланице која има слободне складишне капацитете, под условом да су оне у сваком моменту (физички) доступне.

Наша обавеза усвајања и примене ове регулативе је утемељена процесом стабилизације и придруживања ЕУ и сходно томе, обавезом хармонизације нашег правног система са европским, као и чланством у Енергетској заједници коју су 2006. године основали ЕУ и земље југоисточне Европе.

Закон о робним резервама, донет крајем новембра 2013. године у делу „Формирање и коришћење обавезних резерви нафте и деривата нафте“ је (чланом 15.) дефинисао обавезу формирања ових резерви закључно са 31. децембром 2022. године у висини 90 дана просечног дневног нето увоза или 61 дан просечне дневне потрошње у Републици Србији, у зависности од тога која је количина већа. Просечни дневни увоз и просечна дневна потрошња, као и количине обавезних резерви које се чувају, израчунавају се на бази еквивалента сирове нафте и методологије прописане горе наведеним ЕУ

документом. Обавезне резерве могу се формирати и одржавати у сировој нафти, дериватима нафте и уговорним правима на куповину одређених количина нафте и деривата нафте, при чему најмање једна трећина обавезе чувања резерви треба да буде у готовим производима. Оне не укључују робне резерве нафте и деривата нафте, количине нафтних деривата у резервоарима возила и осталим саобраћајним средствима, а које служе искључиво за њихов погон, количине деривата нафте које се налазе у складиштима бродова, цевоводима, железничким цистернама, аутоцистернама, складиштима бензинских станица, количине горива ускладиштене код крајњих потрошача, резерве горива Војске Србије.

Разликујемо још и оперативне резерве, које третира актуелни Закон о енергетици, где су по члану 170. „енергетски субјекти који снабдевају купце дериватима нафте и купци деривата нафте који користе деривате нафте за производњу електричне или топлотне енергије дужни да, поред обавезних резерви нафте према посебном закону, обезбеде и оперативне резерве које су најмање једнаке петнаестодневним просечним потребама тих купаца у претходној години“.

Непосредни повод за размишљање на тему могућности услужног складиштења другим земљама је била изјава министарке енергетике, развоја и заштите животне средине у Влади Републике Србије, проф. др Зоране Михајловић, 4. децембра у Бриселу на конференцији „Јужни ток: еволуција гасовода“ у оквиру скупа који је одржан у Европском парламенту у организацији „Natural Gas Europe“, да је „стратешки правац енергетске политике Србије да искористи свој географски положај како би постала транзитни

коридор за струју, природни гас, течни нафтни гас, нафту и нафтне деривате, као и регионални центар за складиштење енергије и енергената”.

За складиштење својих обавезних резерви нафте и деривата нафте је потребно одредити велике резервоарске капацитете које у моменту када се успоставља законом прописана обавеза држава нема, те се даје рок од десет година да би се недостајући капацитети изградиле. Односи се то, наравно, и на Србију, те стога остаје питање да ли је реално да, понети својом улогом чворишта у транспорту гаса од руских поља до потрошача на западу Јужним током, у ситуацији када о изградњи нафтовода Констанца - Панчево - Трст (Паневропски нафтовод) након скоро једне деценије покушаја да пројект заживи о њему нема више ни помена (као, уосталом, ни о осталим балканским конкурентним нафтоводима који би полазили од Црног мора а не пролазе преко територије Србије: Бургас - Валона на Јадрану, Бургас - Александрополис у Егејском мору и Кијуикон - Ибрикбаба такође у Егејском мору) постанемо лидер региона у складиштењу?

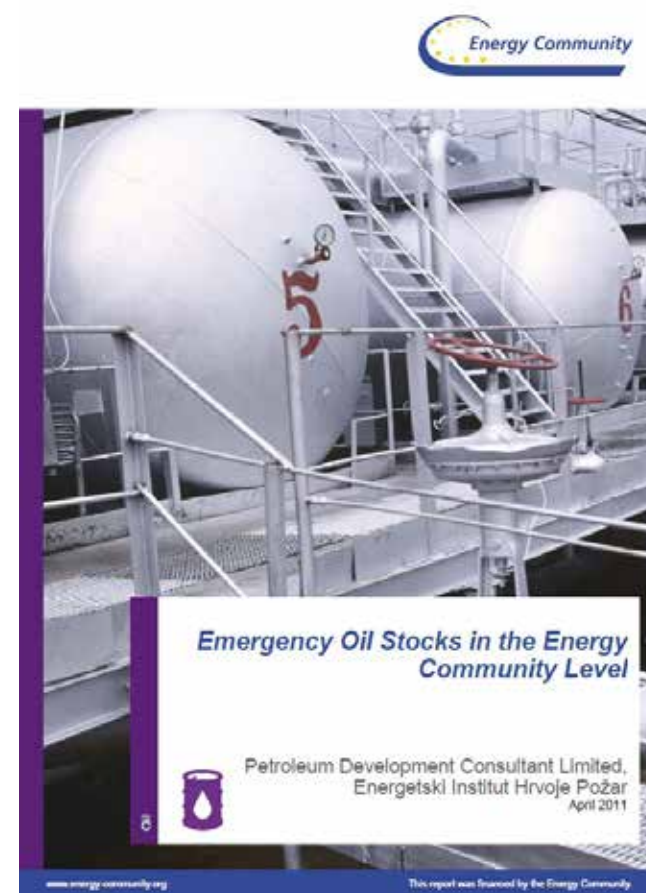
До поузданог податка о величини расположивог складишног простора који би се могао у Србији одредити за обавезне резерве није једноставно доћи. Наш покушај да добијемо од Републичке дирекције за робне резерве податак о њиховим капацитетима који би могли да се користе за те намене није успео, те ћемо се послужити проценама које су урадили стручњаци ЈП ТРАНСНАФТА 2012. године, и документом Енергетске заједнице који се бави овом проблематиком, “Emergency Oil Stocks in the Energy Community Level” из априла 2011. године, који су урадили PDC (Petroleum Development Consultants Ltd.) и Енергетски институт Хрвоје Пожар. Преглед упоредних резултата прорачуна је дат у следећој табели:

Оба прорачуна за обавезне резерве сирове нафте и деривате нафте, и укупно потребног простора за њихово складиштење, рађена су на бази нето увоза као веће вредности, и резултати су приближно исти. Разлика је у структури резерви, за чије одређивање ће по закону бити одговорна држава. Процена студије Енергетске Заједнице је да ће тај однос бити 70:30 у корист сирове нафте, а ЈП ТРАНСНАФТА да ће то бити 50:50. Значајне разлике затим постоје код процене расположивог резервоарског капацитета за складиштење обавезних резерви. Разлог, бар када је сирова нафта у питању, је у томе што студија Енергетске Заједнице полази од рада обе рафинерије НИС-а у пуном капацитету (и пуне ангажованости њихових резервоара за сирову нафту), мада је рафинерија у Новом Саду у време њене израде већ готово престала са радом. Процена ЈП ТРАНСНАФТА је, с друге стране, рађена на основу капацитета НИС-а и Дирекције за робне резерве. Код складишног простора за деривате нафте, студија ЕЗ констатује да у Србији има расположивих 180.000м³ за ове намене, не наводећи извор, док ЈП ТФ до своје процене долази на основу разлике између броја укупно расположивих 700.000м³ за стратешке

врста обавезних резерви / складишни простор	„Emergency Oil Stocks in the Energy Community Level“	Процена ЈП ТРАНСНАФТА
	до 2021. год. (м ³)	до 2022. год. (м ³)
сирова нафта		
потребно за резерве	720.000	535.000
расположив складишни простор	0	265.500
потребно изградити	720.000	269.500
деривати		
потребно за резерве	290.000	548.000
расположив складишни простор	180.000	434.500
потребно изградити	117.000	113.500
УКУПНО ПОТРЕБНО ЗА ОБАВЕЗНЕ РЕЗЕРВЕ	1.010.000	1.083.000
УКУПНО РАСПОЛОЖИВ СКЛАДИШНИ ПРОСТОР	180.000	700.000
УКУПНО ПОТРЕБНО ИЗГРАДИТИ	830.000	383.000

резерве (једна ранија студија Министарства енергетике) и поменутих расположивих капацитета НИС-а и Дирекције за робне резерве (265.500м³). За изградњу недостајућих 830.000м³ по једној, односно 383.000м³ резервоарског простора по другој, реалнијој процени, потребно је до 2022. године уложити 172 милиона евра, одн. 87 милиона евра. Складишни простори приватних предузећа која се баве трговином дериватима су за сада занемарљивог капацитета са аспекта складиштења обавезних резерви.

Као потенцијалним земљама корисницама наших услуга складиштења, у циљу прикупљања података за овај текст обратили смо се Дирекцији за обавезне резерве нафте и деривате нафте Републике Македоније и Министарству за спољну трговину и економске односе - сектор за природне ресурсе, енергетику и заштиту околине Босне и Херцеговине са питањима у вези расположивих и будућих капацитета, и евентуално планираног услужног складиштења обавезних резерви у Србији. Хрватска није разматрана јер и чланица ЕУ и раније се определила да складишти резерве других земаља градећи велике капацитете на Омишљу и у Сиску. Нажалост, одговоре нисмо добили ни овај пут.

Можда је питање било преурањено, јер у почетку примене закона вероватно сви размишљају да ће у постављеном року изградити недостајући простор у потпуности. По студији Енергетске Заједнице Македонији треба још 29.000м³ за деривате и

215.000м³ за сирову нафту, а БиХ 284.000м³ за деривате (уз модернизацију 142.000м³) и 90.000м³ за сирову нафту (и модернизацију још 40.000 м³), што значи да је Македонији потребно да изгради нешто више од 60% капацитета који Србији недостаје, а БиХ треба да изгради приближно исте капацитете као ми, уз модернизацију још око једне половине постојећих капацитета. По истом извору, Црној Гори треба 38.800м³ новог простора (уз модернизацију 67.200м³).

Институција обавезних резерви у Србији је тек у повоју, на закон се чекало годинама, сада се чека да се донесу подзаконска акта која ће ближе уредити ову област. Министарство енергетике као Централно складишно тело треба да донесе дугорочни план постепеног формирања и одржавања обавезних резерви за период од десет календарских година, и утврди коначно с којим складишним капацитетима за ту намену располажемо. Складиштење се врши у складиштима Дирекције за робне резерве, у складиштима енергетских субјеката у јавној својини и по потреби код других који имају лиценцу за складиштење сирове нафте и деривате нафте. У овом моменту су то НИС, ЈП ТРАНСНАФТА, Војска Србије и вероватно поједине приватне фирме из нафтног сектора. Складиштар се за тај посао квалификује најповољнијом ценом на тендеру који расписује Министарство.

Услужно складиштење је, наравно, могуће, али је то стратешко питање и ствар је процене и одређења Министарства енергетике, јер много тога треба урадити да би се обезбедило и складиштење својих резерви (за изградњу резервоара од 20.000м³ је под претпоставком идеалног коришћења времена, радне снаге и механизације потребно најмање 18 месеци). Одговор је дакле ствар и економије и политике, што значи да може имати оба предзнака.

Након модернизације рафинеријских капацитета, НИС дистрибуира гориво евро квалитета у региону југоисточне европе

Текст преузет из НИС-овог интернационалног часописа Energize

Србија као центар ширења нафтног бизниса у региону

Са првом фазом модернизације у Панчеву и изградњом нових постројења за благи хидрокрекинг и хидрообраду (МНС&ДНТ комплекс), успешно је започела производња најквалитетнијег бензина и дизела Евро 5 стандарда са садржајем сумпора испод 10 ррт. Уз повећани капацитет прераде, НИС-у је омогућен извоз деривата врхунског квалитета у земље у окружењу

Реализацијом ове инвестиције, рафинеријска прерада је започела ново поглавље убрзаног развоја, чиме су отворене нове перспективе за прерађивачке капацитете НИС-а у Панчеву и Новом Саду.

По обиму улагања МНС&ДНТ комплекс у Панчеву је највећа појединачна инвестиција у последњих неколико деценија у Србији. Укупна вредност свих ових инвестиција у објекте рафинеријске инфраструктуре премашује суму од 540 милиона евра.

За нешто више од две године, у Панчеву, у склопу МНС&ДНТ комплекса, завршено је још неколико великих инвестиција и изграђена су постројења: за регенерацију истрошене сумпорне киселине, за грануларацију сумпора, регенерацију амина, погон за пречишћавање киселих вода и постројење за производњу водоника и природног гаса.

У овом периоду саграђено је 28 различитих производних објеката и више од 300 процесних система. У склопу модернизације направљен је и нови складишни простор за течни нафтни гас, реконструисано постројење за обраду гасова, саграђена је најмодернија трафо-станица за дистрибуцију електричне енергије, нова азотна станица, нова мерно-регулациона станица за природни гас, нова угљоводонична бакља, модернизована су сва утакалишта нафтних деривата на ауто пунилишту, железници, као и отпрема деривата са Дунавског пристаништа.

Регион као приоритет

У складу са стратешким циљем да постане лидер у региону, НИС отвара прве бензинске станице у суседним земљама – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији.

Једно од приоритетних тржишта за развој малопродајне мреже НИС-а у региону јесте тржиште Бугарске, где компанија наступа са премијум брендом GAZPROM. Прва GAZPROM бензинска станица у Бугарској отворена је у јулу прошле године. Осим пумпи, НИС у овој држави поседује и складиште нафтних деривата.

Још једна земља где се НИС запутио са премијум брендом GAZPROM јесте суседна Румунија. У овој држави бензинске станице премијум квалитета ће бити лоциране дуж међународних и националних путева, као и саобраћајница у великим градовима. План НИС-а је да до краја 2015. заузима између десет и 15 одсто малопродајног тржишта Бугарске и Румуније.

У Босни и Херцеговини, поред постојећег бренда "НИС Петрол" који броји осам бензинских станица у Републици Српској, компанија је допунила своју малопродајну мрежу и премијум станицама под брендом GAZPROM. Данас широм Босне и Херцеговине раде 28 бензинских станица под овим брендом.

Према речима генералног директора НИС-а Кирила Кравченка, развој малопродаје у региону представља један од приоритетних праваца пословања.

„Отварање бензинских станица GAZPROM јесте још један корак на путу развоја јединствене малопродајне мреже компаније на Балкану. Појављивање купцима добро познатог бренда на тржишту и сигурност у квалитет наших производа доприноси остваривању стратешких циљева компаније – да постане један од лидера у области продаје нафтних деривата у региону”, рекао је Кирил Кравченко.

Један од стратешких циљева НИС-а до 2020. је продаја пет милиона тона нафтних деривата годишње. С обзиром да су то веће потребе од оних које апсорбује српско тржиште, али и да НИС игра на карту регионалног играча, од кључног значаја је управо развој и ширење малопродајне мреже у региону.

НИС „асфалтира“ пут у Европу

Осим висококвалитетног горива НИС производи и битумен у својој Рафинерији у Панчеву, такође по највишим стандардима ЕУ. НИС је већ постао водећи извозник овог деривата у Румунију и Македонију, а с обзиром на то да је Румунија највећи потрошач битумена и нема своју производњу, јасно је колики је то залог за НИС. Поред ових земаља, НИС извози битумен у Бугарску, Босну и Херцеговину и у Хрватску. Како би се приближили страним партнерима који купују битумен озбиљно се разматра узимање у закуп складишта на наведеним земљама у која би се битумен складиштио и тако у сваком часу био доступан потрошачима.

Небо у бојама НИС-а

Поред малопродаје, НИС је национални лидер и у снабдевању ваздухоплова горивом, које је једна од старијих делатности којима се компанија бави. Податак да се више од 92 одсто промета авио-горива у Србији обавља преко НИС-а довољно говори о укључености компаније на том делу тржишта.

Снабдевање ваздухоплова горивом на две међународне авио-луке, у Београду и Нишу, представља један канал продаје, а други канал је извоз авио-горива на околна тржишта, првенствено на тржиште Румуније и Мађарске.

Квалитет млазног горива који производи НИС у складу је с критеријумима српских и међународних стандарда за ову врсту авио-горива. Млазно гориво намењено је већини ваздухоплова: путничким и карго авионима, а производи се у довољним количинама у постројењима рафинеријске прераде НИС-а. Такође, у понуди НИС-а је и авио-бензин, који се обезбеђује увозом и користи се углавном за пољопривреду, школску и пословну авијацију. Све велике авио-компаније које имају редовне летове са београдског аеродрома „Никола Тесла, попут „Луфтхансе“, „Ер Франс“, „Алиталија“, „Туркиш ерлајнс“, „Визер“, „Аерофлот“ и осталих, снабдевају се код НИС-а. Највећи купац авио-горива је „Ер Србија“, некадашњи национални авио-превозник „Јат ервејз“, са којим НИС сарађује више деценија.

НАБРАЈАЛИЦА

Шта је донела модернизација капацитета у Панчеву

- Производњу најквалитетнијег бензина и дизела Евро 5 стандарда са садржајем сумпора испод 10 ppm
- Капацитет рафинеријске прераде на годишњем нивоу од готово пет милиона тона до 2020.
- Извоз деривата врхунског квалитета у земље у окружењу
- Производњу аутомобилског и авио горива, течног нафтног гаса, уља за ложење, различитих врста индустријског и путних битумена, уља и мазива, петрохемијских и осталих производа
- Раст производње белих деривата на више од 70 посто, и већу дубину прераде сирове нафте за скоро 10 одсто (сада износи близу 80 процената)

ВЕСТИ ИЗ СВЕТСКОГ НАФТНОГ САВЕТА

World Petroleum Council

Турска изабрана за домаћина 22. Светског нафтног конгреса – Истанбул 2017.

КАЛГАРИ, Канада. – Турска је изабрана да буде домаћин 22. Светског нафтног конгреса (WPC) у 2017. , познатог и под именом „Олимпијаде“ нафтне и гасне привреде.

„Овај пут – Истанбул“ је био мото турске делегације, која се надметала са Хјустоном, САД, Астаном из Казахстана и Копенхагеном из Данске у избору за домаћина 22. Светског нафтног конгреса 2017. Истанбул је у трећем кругу гласања на састанку Светског нафтног савета (WPC) у Калгарију (Канада), освојио 55%, а Хјустон 45% гласова присутне 52. чланице WPC.

После гласања, председник Турског национално нафтног комитета Бесим Шишман је изразио одушевљење и рекао да је тиме указана част Истанбулу да буде изабран за домаћина 22. Конгреса Светског нафтног савета 2017. „Ово је било трећи пут како се Истанбул кандидује, што показује нашу посвећеност WPC породици. Турска је наша земља, али је Истанбул град свих нас. Видимо се у Истанбулу!“ Председник WPC, др Ренато Бертани је одао признање свим градовима који су се кандидовали и њиховим националним комитетима и честитао Турској на овом успеху.

Као „Олимпијада“ нафтне и гасне привреде, Конгрес привлачи велики број учесника са преко 6.000 делегата, 500 министара и челника компанија из тог сектора привреде, уз пратећу Светску нафтну изложбу на којој 25.000 посетилаца има прилику да види последња достигнућа из ове области привреде. Турска ће у јуну ове године у Москви, од домаћина 21. Конгреса WPC, Русије преузети симбол овог скупа и тиме формално почети припреме за организацију Истанбулског нафтног самита.

Turkey wins bid to host 22nd World Petroleum Congress in Istanbul

CALGARI (CANADA) - Turkey has won the bid to host the 22nd World Petroleum Congress (WPC) in 2017, widely recognized as the “Olympics” of the oil and gas industry. “This time – Istanbul!” was the motto for the Turkish delegation as they faced the USA with Houston, Kazakhstan with Astana and Denmark with Copenhagen in the election to host the 22nd World Petroleum Congress in 2017. In a tightly run competition, Istanbul won the right to host the prestigious Congress with 55% of the votes of the 52 WPC member countries represented at the election in Calgary, Canada against its strongest rival Houston with 45%.

Following the announcement, the Chair of the Turkish National Committee Besim Şişman expressed his delight and said it was an honour for Istanbul to be chosen as the venue of the 22nd World Petroleum Congress in 2017. “This was Istanbul’s third candidacy which has shown our commitment to the WPC Family. Turkey is our country, but Istanbul is the city of all. See you in Istanbul!” WPC President, Dr Renato Bertani, stressed the close outcome of the vote and congratulated Turkey on their success.

As the “Olympics” of the oil and gas sector, the Congress attracts large attendances with over 6000 delegates, 500 Ministers and CEOs and around 25,000 visitors for the World Petroleum Exhibition, one of the largest strategic oil and gas expos in the world.

Turkey will kick off its promotion for the 2017 Congress at the 21st WPC in Moscow, Russia, from 15-19 June next year.

FIRST изабран за официјелног информатора за 21. Светски нафтни конгрес

ЛОНДОН, новембар 2013. – Светски нафтни савет поверио је лондонској издавачкој кући FIRST улогу издавача Званичне публикације 21. Светског нафтног конгреса. Са седиштем у Москви, Русија, 21. Конгрес ће од 15. до 19. јуна 2014. године бити центар нафтног и гасног календара збивања у 2014.

“Имамо задовољство да именујемо награђиваног издавача FIRST да приређује публикацију светске класе за учеснике 21. Светског нафтног конгреса, који показује значај улоге WPC у бављењу, путем дијалога и лидерства, кључним питањима са којима је суочена светска нафтна и гасна привреда”, рекао је генерални директор Светског нафтног савета, др Пирс Риермер.

FIRST appointed as Official Publisher for the 21st World Petroleum Congress

LONDON, November 2013, - The World Petroleum Council has appointed the London-based publisher FIRST to produce the Official Publication of the 21st World Petroleum Congress. Held in Moscow, Russia, from the 15-19 June, the 21st WPC will be the highlight of the oil and gas calendar for 2014.

“We are pleased to appoint the award-winning specialist publisher FIRST to deliver a world-class publication for the participants of the 21st World Petroleum Congress, which highlights the WPC’s important role in tackling the key issues facing the global oil and gas industry through dialogue and thought leadership”, said the Director General of the World Petroleum Council, Dr. Pierce Riemer.

Одржана регионална конференција “Енергетска арена 2013”

БЕОГРАД - Регионална конференција - 6. Енергетска арена која је 23. октобра одржана у Београду у сарадњи са НИС-ом и Националним нафтним комитетом Србије је имала за циљ да допринесе расправи о енергетској политици Европске уније у оквиру партнерства унутар Енергетске заједнице.

Конференција је била прилика да се разговара о стратегијама за постизање циљева за очување енергетске сигурности, повећање енергетске ефикасности и смањење ризика утицаја на климатске промене. Догађај је организован под покровитељством председника Владе Републике Србије, поводом председавања Србије Министарским саветом Енергетске заједнице.

На скупу су, поред осталих, учествовали Ивица Дачић, председник Владе Србије, Зорана Михајловић, председник Министарског већа Енергетске заједнице и министар енергетике, развоја и заштите животне средине Србије, Фабрицио Барбасо, заменик генералног директора, Директората за енергију у Европској комисији, Јанез Копач, директор Секретаријата Енергетске заједнице, Кирил Кравченко, генерални директор НИС-а, Даниела Бобева, потпредседница Владе Бугарске, Валериу Лазар, заменик председника Владе и министар економије Молдавије, Дамиан Гјикнури, министар економије, трговине и енергетике Албаније, Владимир Каварић, министар економије Црне Горе, Валон Саракини, министар економије БЈР Македоније и Мирко Шаровић, министар спољне трговине и економских односа, Босне и Херцеговине.

ВЕСТИ ИЗ НАЦИОНАЛНОГ НАФТНОГ КОМИТЕТА СРБИЈЕ

Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета

ННКС међу учесницима састанка Светског нафтног савета у Калгарију

КАЛГАРИ (Канада) – Национални нафтни комитет Србије (ННКС) био је један од учесника састанка Светског нафтног савета (WPC) одржаних крајем октобра у Калгарију, посвећених активностима ове организације, избору домаћина наредног Конгреса WPC и припремама конференције која ће се у јуну ове године одржати у Москви.

Казахстана и Данске, које су се биле кандидати за домаћина 22. Конгреса WPC 2017.

На састанку WPC у Калгарију прихваћене су, поред осталог, кандидатуре нових националних нафтних комитета (Малезија, Швајцарска, Бугарска, Таџикистан, Украјина), које треба да се придруже овој најрепрезентативнијој светској организацији нафтне привреде.

Сарадња ННКС са атинским институтом IENE

БЕОГРАД – Национални нафтни комитет Србије (ННКС) и Институт за енергију југоисточне Европе (IENE), са седиштем у Атини, договорили су успостављање сарадње у низу области од заједничке користи и интереса, користећи искуства, знања и стручност обеју организација и њених чланица.

О конкретним могућностима сарадње разговарали су у просторијама Привредне коморе Србије генерални директор IENE, Костис Стамболис и генерални секретар ННКС, Слободан Соколовић, као и представници чланица српског националног комитета.

Сарадња ће, како је договорено, поред осталог, обухватити организовање заједничких радионица из области нафтне и гасне привреде, других енергетских питања од регионалног значаја, као и стална размена информација, публикација и стручних радова, размена банера на порталима и слично.

Представник ННКС, Драган Говедарица учествовао је на сесији WPC у Калгарију на пленарној седници, као и бројним састанцима и презентацијама у оквиру Форума младих Светског нафтног савета.

Др Говедарица је том приликом присуствовао презентацијама и разговарао са представницима Комитета земаља чланица WPC, САД, Турске,

Чланице ННКС

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ

Избор продавца струје

Либерализација тржишта електричне енергије, која подразумева могућност и обавезу потрошача да склопе уговоре са понуђачима струје на тржишту, требало би да укине монопол и уведе конкуренцију. За сада се то односи само на велике компаније, али ће за годину дана и домаћинства склапати такве уговоре, истакнуто је у Привредној комори Србије (ПКС), на конференцији „Либерализација тржишта електричне енергије - будућа правила и обавезе квалификованих купаца електричне енергије на средњем напону, услови и начин избора снабдевача“.

Отварање тржишта струје почело је 2013. за купце на високом напону, а међу њима су велики потрошачи струје, углавном фабрике и прерађивачи: Нафтна индустрија Србије, Београдске електране, Лафарж, „Азотара“, „Петрохемија“, „Фијат“... Од 1. јануара 2014. ту могућност имају и купци на средњем напону, око 3.200 потрошача, што се такође односи на велике компаније. Крајњи циљ либерализације је заштита потрошача и побољшано снабдевање, уз постојање конкуренције. У Србији има 70 лиценцираних снабдевача електричном енергијом, али је 30 активно. За највеће трговце на домаћем тржишту важе словеначка компанија GEN, а ту су у ЕФТ, „Руднап“, а струју ће уз ЕПС, продавати и чешки ЧЕЗ.

Отварања тржишта за све потрошаче почиње 1. јануара 2015. године, када ће се на њему наћи и мали купци и домаћинства. За ту категорију купаца електричне енергије важе нешто другачија правила него за оне на високом и средњем напону. Они ће имати могућност да изаберу снабдевача, али не и обавезу да склопе нови уговор о снабдевању електричном енергијом, истакнуто је у ПКС.

Закон по правилима европског тржишта енергије

У текст Нацрта закона о енергетици имплементиран је Трећи енергетски пакет директива ЕУ, који се односи на јединствена правила интерног европског тржишта електричне енергије и природног гаса, што је у складу са међународним обавезама које је Србије преузела. Законом, чији је нацрт на јавној расправи представљен у Привредној комори Србије (ПКС), ствара се основ за примену уредби које се односе на приступ мрежама ради прекограничне размене електричне енергије и на приступ транспортним мрежама природног гаса.

„Изнамена закона о енергетици приступило се, како би се отклониле кочнице инвестирању у област обновљивих извора енергије. Испоставило се да су потребне темељне измене, па је урађен Нацрт новог

Закон о енергетици, којим се регулише приступ електромрежама и транспортним мрежама гаса и уређује тржиште електричне енергије и гаса. Новим законом стварају се услови да се постепено инвестиције у енергетику, како би ова грана доживела процват“, подсетио је Дејан Поповић, државни секретар у Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине. Током јавне расправе у ПКС указано је на одредбу да исто правно лице неће моћи да има истовремено контролу над оператором транспортног система и над енергетским субјектом који обавља делатност производње и снабдевања. То важи за област нафте и гаса, као и електричне енергије. Представљен је и део новог закона којим се отклањају уочени недостаци у производњи, дистрибуцији и снабдевању топлотном енергијом, посебно они који се односе на начин формирања цена, уз уважавање уставног положаја јединица локалне самоуправе.

Екологија „тврђ орах“ у преговорима са ЕУ

Поглавље 27 у оквиру преговора о приступању Србије Европској унији које се односи на заштиту животне средине једно је од најзахтевнијих у законодавству ЕУ. У наредном периоду чекаће нас дуг процес скрининга и усклађивања са европским директивама, рекла је Душанка Самарџић, специјална саветница председника Привредне коморе Србије (ПКС).

Процес потпуног усклађивања са законодавством уније као и имплементација трајаће дуго, процењује се до 2030. године, а захтеваће безмало 10.6 милијарди евра, истакла је Самарџић на 8. седници Одбора за заштиту животне средине и одрживи развој ПКС.

Држава је препознала значај укључивања индустрије и привреде у преговарачки процес, а привредници ће имати прилику да у посебном Тиму ПКС, у оквиру поглавља 27, учествују по специфичним подтемама, доприносећи дефинисању оптималне преговарачке платформе и рокова за продужење примене инвестиционо најзахтевнијих директива, речено је у ПКС.

Представници CHINCA у ПКС

Председник Привредне коморе Србије (ПКС) Жељко Сертић позвао је представнике Асоцијације међународних извођача радова Кине (CHINCA) да као партнере ангажују више српских компанија на пословима изградње и модернизације инфраструктуре у Србији. „Наше фирме нису велике као кинеске, али по својим референцама не заостају за светским компанијама. Имамо добре инжењере и раднике, наше компаније могу да буду ваши поуздани партнери на које можете да се ослоните. Само избалансиран однос омогућава добру и дугорочну сарадњу“, истакао је Сертић у разговору са представницима CHINCA који су посетили ПКС.

Око 800 чланова CHINCA уговарају и реализују грађевинске и друге пројекте у области хидроградње, енергетике, саобраћајне инфраструктуре,

петрохемијских постројења, заштите животне средине, станоградње и то у више од 180 земаља и региона света.

Председник ПКС је нагласио да чланица, China Road and Bridge Corporation, успешно приводи крају изградњу моста Земун – Борча, док је Sinohidro Корпорација регистровала своје представништво што је први корак ка реализацији пословне сарадње. СМЕС (China Machinery Engeneering Corporation) у Костолцу, ушла је у нову фазу сарадње, којом је предвиђена изградња новог блока БЗ и проширење капацитета Површинског копа „Дрмно“.

Примери успешне сарадње су најбољи начин да се подстакну друге кинеске компаније да следе пример и дођу на српско тржиште. Добри економски односи Србије и Кине базирани су на добрим политичким везама, а Споразум о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре олакшава, у великој мери, извођење великих инфраструктурних пројеката, додао је Сертић.

У Србији има доста инфраструктурних пројеката које треба реализовати и постоји воља за то. Железница, путна инфраструктура, енергетика, станоградња, сектори су где се могу очекивати значајни послови у Србији, рекао је председник CHINCA Диао Чунхе (Diao Chunche). Диао у ПКС види значајног партнера који може да предложи пројекте и препоручи најбоље српске компаније као партнере кинеским фирмама. Он је позвао представнике ПКС да, са делегацијом привредника, учествују на великом Самиту инвестиција и инфраструктуре који ће бити одржан у Макау у мају наредне године.

Српска привреда у Индији

Привредна комора Србије (ПКС) ове, 2014. године наставиће велику инвестициону офанзиву усмерену на представљање потенцијала српске привреде у иностранству. Привредна делегација Србије коју ће предводити Жељко Сертић, председник ПКС, боравиће од 24. до 29. јануара 2014. године у радној посети Индији.

Предвиђени су сусрети са високим представницима владе и локалних самоуправа, националним и локалним асоцијацијама привреде и најугледнијим компанијама. Привредна делегација Србије посетиће индустријске и трговинске центре Њу Делхи, Ахмадабад, Бангалоре и Мумбаи. У директним разговорима, индијским привредницима биће понуђено више од стотину пројеката вредних више од седам милијарди евра и пружене информације о инвестиционим капацитетима и секторским потенцијалима српске енергетике, филмске индустрије, пољопривреде, производње хране, машинске индустрије, производње трактора и аутомобила, иригационе механизације, ИТ индустрије, високог образовања, фармације, здравственог туризма.

Делегација ПКС учествоваће и на конференцији

„Partnership Summit 2014“, која се одржава у граду Бангалореу. Ова конференција традиционално је место сусрета најважнијих креатора светске економске политике и глобалних трендова, многих државних званичника и привредника из Индије и целог света.

Признање ПКС и председнику Сертићу

Привредна комора Србије (ПКС) проглашена је за лидера привредног напретка и најдинамичнију привредну комору региона, а Жељко Сертић, председник ПКС, за најменаџера Југоисточне и Средње Европе.

Одлука о додели престижног признања највећој асоцијацији српских привредника и њеном председнику – за достигнућа, међународне активности и регионални утицај, саопштена је и награда уручена у Бањалуци, на манифестацији која је окупила водеће привреднике и предузетнике југоисточне и средње Европе. Награду је Сертић предао Томислав Антуновић, један од водећих привредника у региону и председавајући стручног жирија Независне агенције, Европског удружења менаџера и часописа Euromanager.

У образложењу награде, Дирекција за избор најменаџера БиХ, Југоисточне и средње Европе истиче да се највише признање Независне агенције, Европског удружења менаџера и часописа Euromanager – „Најпредседник и најкомора“, додељује Жељку Сертићу, председнику ПКС, за изузетан допринос у раду коморе и стално јачање веза између ове асоцијације и привредних субјеката на подручју Србије и региона Југоисточне Европе.

Примајући награду, Сертић је истакао да је она значајно признање, превасходно за тим на чијем је челу, као и да ће бити додатни подстицај за даље унапређење привредних активности у Србији и региону. Награда долази осам месеци након што је преузео дужност у најтежем тренутку по коморски систем Србије, као и у време када су привредна кретања у региону и даље под великим притиском глобалне кризе.

На свечаности у Бањалуци, одржаној 14. децембра, награде су добили и Сањин Халимовић, федерални министар развоја, предузетништва и трговине и Петар Ђокић, министар рада и борачко-инвалидске заштите, као и Кемал Козарић, гувернер Централне банке Босне и Херцеговине. Посебно признање за Супер шампиона бизниса – најменаџер за 2013. годину, добио је Горан Влаовић, генерални директор водеће компаније у бранши телекомуникација у БиХ и региону – М:ТЕЛ из Бањалуке.

Наступ „Уралвагонзавода“ на српском тржишту

Привредна комора Србије (ПКС) у сарадњи са Трговинским представништвом Руске Федерације у Србији, организовала је презентацију производног програма и потенцијала руског холдинга „Уралвагонзавод“. Корпорација је светски лидер у машинској индустрији и њене фирме заинтересоване су за сарадњу са предузећима у Србији, али и за заједнички наступ на трећим тржиштима. Представљајући руску компанију, њен први човек, Љижин Јуриј Игоревич, је нагласио да је ова компанија светски лидер у машинској индустрији. Она је иначе 100 одсто у државном власништву. Представљању руске корпорације присуствовали су представници 20 српских фирми.

Говорећи о производњи у корпорацији, Алексеј Голеницев Јурјевич је истакао да она има 30 предузећа у којима је запослено 150.000 радника. Он је посебно нагласио да корпорација поседује комплетан технолошки процес рада, од сировина па до добијања финалног производа, који се извозе у 30 земаља као и у све земље Заједнице независних држава. Гости из Русије посебан акценат ставили су на представљање фабрике „Уралтрак“, која се бави производњом трактора, грађевинске механизације и резервних делова.

Развој тржишта биомасе

Привредна комора Србије (ПКС) и Друштво термичара Србије (ДТИ) организовали су конференцију о стању и коришћењу биомасе у енергетске сврхе у Србији. Потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице и одлуком Министарског савета Енергетске заједнице, Србија је преузела амбициозан обавезујући циљ да учешће обновљивих извора енергије износи 27 одсто у бруто финалној потрошњи енергије у 2020. години.

Потпредседник ПКС Раша Ристивојевић подсетио је да је Националним акционим планом за обновљиве изворе енергије, биомаса препозната као највећи и најдоступнији обновљиви извор енергије. Коришћењем биомасе не само да би се заменио део енергената који се добија из конвенционалних извора, већ би се испунили и строги критеријуми у вези са заштитом животне средине. Он је указао да би приоритет требало да буду постројења са комбинованом производњом електричне и топлотне енергије, замена фосилних горива у системима даљинског грејања, сагоревање са угљем у термоелектранама и производња биогорива свих врста. Истовремено треба водити рачуна да буду задовољени критеријуми одрживости, како се не би нарушила производња довољних количина хране. „Надам се да ће ускоро отпочети реализација обимног, дугорочног и заједничког пројекта УНДП-а, Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине и ПКС на пројекту „Смањење баријера за бржи развој тржишта биомасе“, односно дуготрајне и компликоване активности на стварању берзе биомасе на подручју Србије, а потом и целог Балкана“, истакао је Раша Ристивојевић. Упореда са тим потребно је у овој области појачати активности на хармонизацији техничких стандарда са нормативима ЕУ. Потпредседник ПКС закључио је да су Србији неопходне инвестиције у зелену енергију, јер повећавају стопу привредног раста и запослености, омогућавају трансфер модерних технологија и утичу на квалитет животне средине.

Биомаса представља око 60 одсто потенцијала свих обновљивих извора енергије у Србији. Највећи напредак очекује се у употреби биомасе за грејање, јер је тај облик најефикаснији, најједноставнији и најисплативији за Србију.

Србија регионални лидер у ТИР систему

Делегација Привредне коморе Србије (ПКС) коју је предводио председник Жељко Сертић боравила је у Женеви, у једнодневном радном посети Међународној унији друмског транспорта (ИРУ), на позив генералног секретара Умберта де Прета. На састанку је разматрано неколико тема у области друмског саобраћаја значајних за транспортну привреду и позицију Србије у међународним институцијама у области друмског саобраћаја у региону Југоисточне Европе.

Унапређење и даљи развој ТИР система, сарадња са Управом царина у оквиру ТИР конвенције, једноставнији прекогранични промет робе, хармонизација прописа у друмском саобраћају у региону ЦЕФТА, као и унапређење и промоција превоза путника у друмском саобраћају, су области у којима је ПКС, према оцени ИРУ, препозната као регионални лидер.

Без ПДВ-а на секундарне сировине

Захваљујући иницијативи Привредне коморе Србије (ПКС) око 5.000 фирми, које учествују у сакупљању и промету секундарних сировина као што су – месинг, бронза, сиви лив, стари електрични шпорети, фрижидери, акумулатори и други неупотребљиви производи због истрошености, ослобођени су плаћања Пореза на додату вредност (ПДВ).

Будућност Србије у технолошком развоју

Председници Привредне коморе Србије Жељко Сертић и Академије инжењерских наука Бранко Ковачевић, у присуству председника Републике Томислава Николића, потписали су у Крагујевцу, почетком децембра 2013. Меморандум о разумевању којим се формира Конзорцијум прве индивидуалне технолошке платформе за домен производних технологија - НТПС Производња.

Потписивањем Меморандума отворен је инжењерски форум „Национална технолошка платформа Србије - 160 година индустрије и фабрике за будућност Србије“, који има за циљ јачање српске индустрије.

Председник Србије Томислав Николић рекао је, отварајући скуп, да је будућност српске индустрије у технолошком развоју и извозу базираном на одбрамбеној индустрији. Од када је 1853. године извршено прво успешно ливење топовских цеви, војна индустрија у Србији је била носилац развоја државе. Одбрамбена индустрија остала је водећа грана домаће привреде и генератор угледа Србије

у региону и свету. Војна индустрија је највећи извозни потенцијал, а тренутно постоје наруџбине и закључени уговори који обезбеђују извоз већи од 250 милиона долара, истакао је Николић.

Стварање интелектуалних потенцијала је стратегија на основу које држава може да иде у будућност, рекао је Жељко Сертић, председник Привредне коморе Србије (ПКС). Иако је тешка ситуација у којој се налази привреда Србије, увек постоји трачак наде и људи који могу Србију да повуку напред, истакао је председник ПКС. Сертић је указао и на снажну политичку подршку привреди и реформским процесима.

„Никада Србија није имала већу подршку у новијој историји него што има данас и никада нам политичари нису отворили више врата него данас. Сада је на асоцијацијама, удружењима и привреди да покушају да учине корак напред“, навео је Сертић.

Делегација ПКС на самиту у Букурешту

Делегација Привредне коморе Србије (ПКС) коју је предводио председник Жељко Сертић учествовала је, крајем новембра 2013. године, на самиту премијера Кине и 16 држава средње и источне Европе у Букурешту. На маргинама самита, председник Сертић разговарао је са потпредседником Привредне коморе Румуније Сорином Димитриуом. Договорено је да се, почетком 2014. организује пословни форум румунских и српских привредника, у циљу даљег унапређења привредне сарадње.

На дводневном самиту у Букурешту разматран је програм Владе Кине за улагање 10 милијарди евра у развој инфраструктуре у 16 земаља источне и средње Европе. Премијери Србије, Кине и Мађарске – Ивица Дачић, Ли Кеђијанг и Виктор Орбан постигли су договор о заједничком пројекту модернизације железнице између Будимпеште и Београда.

На самиту у Букурешту учествовала је и министар енергетике и саобраћаја у Влади Србије Зорана Михајловић која је истакла да су изградња гасних, али и интерконеција у области електричне енергије, приоритети развоја српске енергетике. Географски положај Србије, као централно позициониране у Југоисточној Европи, чини да на неки начин представљамо Запад Истоку и Исток Западу и да у складу с оваквом позицијом економски развој базирамо на уравнотеженој сарадњи, користећи искуства и знање великих земаља Истока, попут Кине, Индије и Русије, а истовремено настављајући свој пут ка ЕУ, поручила је Михајловић.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС**

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pkcs.rs www.pkcs.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pkcs.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ

НИС-у признање Пореске управе за највећи допринос буџету

БЕОГРАД, 26.12.2013. - НИС је примио признање од Пореске управе за највеће укупне уплате у републички буџет по основу директних и индиректних пореза у 2012. години. Захвалницу за такав резултат је генералном директору НИС-а Кирилу Кравченку уручио директор Пореске управе.

Са укупно готово 92 милијарде динара на крају 2012. године, НИС је био појединачно највећи порески обвезник и у укупним приходима у буџету је учествовао са око 11 одсто. Уз то, компанија учествује са више од осам одсто у свему што Србија произведе, тако да је допринос НИС-а српском бруто домаћем производу колико и допринос стратешке гране пољопривреде.

„Упркос кризи која ни ове године не јењава, НИС је напредовао током 2013. Значајно смо повећали уплате у буџет, за око четвртину у односу на прошлу годину тако да ћемо ове године уплатити око 115 милијарди динара. Наше учешће у укупним приходима буџета у последњих пет година повећало се са седам на више од 13 одсто. То је најбољи одраз снаге и посвећености оба акционара, Гаспромнефт и Влада Србије, развоју НИС-а“, истакао је Кирил Кравченко, генерални директор НИС-а.

ЕПС и НИС потписали уговор о снабдевању електричном енергијом у 2014. години

БЕОГРАД, 20.12.2013. - НИС и Привредно друштво „ЕПС Снабдевање“, део система „Електропривреде Србије“ потписали су уговор о снабдевању електричном енергијом постројења и објеката компаније НИС у 2014. години. Уговор су потписали Дејан Васић, директор ПД „ЕПС Снабдевање“ и Алексеј Белов, директор Блока „Енергетика“ у НИС-у.

Уговор подразумева снабдевање електричном енергијом 1.045 мерних места НИС-а, међу којима су рафинерије, складишта, пумпе и пословне зграде. Потписаним уговором предвиђено је преузимање 350 милиона киловат-сати током 2014. године.

„Уговор, који смо потписали са ЕПС-ом, у складу је са важећим законодавством Србије. Ова компанија је наш поуздан партнер, тако да ће захваљујући овој сарадњи, испоруке електричне енергије бити апсолутно стабилне, што је од круцијалног значаја за производне огранке наше компаније. Са друге стране, у циљу да се повећа ефикасност искоришћавања властитих ресурса и избалансира и диверзификује пословање, НИС активно развија своје капацитете за генерацију електричне енергије. Све те активности су већ допринеле повећању енергетске ефикасности рада компаније. Тај аспект је веома битан са тачке гледишта прилагођавања пословања компаније стандардима ЕУ“, изјавио је директор блока „Енергетика“ у НИС-у Алексеј Белов.

„Потписивањем овог уговора потврђена је лидерска позиција „Електропривреде Србије“ на отвореном тржишту електричне енергије, које ће од 1. јануара 2014. године бити отворено за око 3.200 купаца на средњем напону. Отварањем тржишта на високом напону почетком ове године, ЕПС је задржао 97 одсто тржишта и тиме је доказао да може да буде успешан и конкурентан. НИС је један од наших најзначајнијих купаца и ЕПС је веома задовољан што нас је НИС, као лидерска нафтна компанија у региону, препознао као најпоузданијег и најповољнијег снабдевача на српском тржишту“ истакао је Дејан Васић, директор ПД „ЕПС Снабдевање“.

НИС награђен за најбољи регионални пројекат по избору чланова Српске асоцијације менаџера

БЕОГРАД, 17.12.2013. - НИС је добио награду за Регионални пројекат 2013. године по избору чланова Српске асоцијације менаџера (САМ).

У образложењу награде која је додељена компанији која кроз своју инвестициону политику највише доприноси промоцији овог дела југоисточне Европе као пожељне инвестиционе дестинације и која кроз свој рад највише доприноси даљој пословној интеграцији региона, се наводи да је НИС прва компанија која је отворила канцеларију у Бриселу, у ЕУ послује у Мађарској, Бугарској, Румунији и на тај начин доприноси европским интеграцијама и ширењу Србије у регион.

НИС тренутно развија премијум бренд GAZPROM за ширење у региону. До краја 2015. се планира пуштање у рад 250 бензинских станица GAZPROM у Србији и региону шта ће бити уложено неколико стотина милиона евра.

„За нас је озбиљан изазов награда коју смо примили. Захвалност пре свега дугујемо потрошачима који у нас верују и због чега растемо, потом нашим акционарима, Републици Србији и Гаспром групи за подршку коју нам пружају у развоју наше компаније у региону и сасвим сигурно нашим стручњацима због којих остварујемо тако добре резултате. Ово су могућност да побољшамо и унапредимо наше резултате у будућности. За пет година смо доста напредовали. Повећали смо кроз порезе и доприносе учешће НИС-а у републичком буџету са седам на 13 одсто и очекујемо да на крају ове године так показатељ премаши 13 одсто. То није крај, није чак ни средина. Хвала на поверењу које сте нам указали, а ја обећавам да ћемо урадити све што од нас зависи да растемо убудуће“, рекао је Кирил Кравченко, генерални директор НИС-а.

На свечаној вечери доделе Годишњих награда САМ присуствовало је 300 званица из пословног, политичког, културног и медијског живота, а награде су додељене у категоријама: Најбољи послодавац, Најбољи менаџер, Најбољи млади менаџер, Најбоља институција за образовање и усавршавање менаџера, Регионални пројекат године, Најбољи послодавац у категорији МСП и Најбољи новинар економске редакције. Такође, додељена је и специјална награда за највећи допринос за развој и промоцију лидерства међу младима.

Бензинске станице GAZPROM најбрэнд Босне и Херцеговине у 2013.

БАЊАЛУКА, 16.12.2013. - Специјално признање „Најбрэнд“ припало је ове године бензинским станицама GAZPROM према оцени стручног жирија Дирекције агенције за избор и промоцију најменаџера Босне и Херцеговине, југоисточне и централне Европе.

У Бањалуци је 16. децембра 2012 одржано традиционално, 29. по реду, проглашење најменаџера Босне и Херцеговине, где је двадесетак привредника проглашено најуспешнијима. Награду је примио Бранко Радујко, регионални директор НИС Гаспромнефта за БиХ.

„Златна плакета – најбрэнд региона“ представља признање нашем раду и потврду да смо на добром путу. У БиХ развијамо мрежу бензинских станица у оквиру велике GAZPROM међународне породице. За кратко време бензинске станице GAZPROM постале су омиљено место јер нуде искључиво гориво евро квалитета из Рафинерије Панчево, висококвалитетна уља и мазива Ц-Енерџи. Купци су препознали квалитетну услугу, а покренули смо и програме лојалности у сарадњи са произвођачем квалитетне путне опреме Венгер“, изјавио је Бранко Радујко, регионални директор НИС Гаспромнефта за БиХ.

За овогодишњу награду номинирано је око 800 успешних менаџера и компанија из свих крајева БиХ из различитих области и категорија малог, средњег и великог бизниса, а први пут је уведена и награда за успешне иностране инвестиције у БиХ, чији су добитници из Италије, Турске, Аустрије и Црне Горе.

Министар енергетике Руске Федерације посетио Рафинерију НИС-а у Панчеву

ПАНЧЕВО, 13.12.2013. - Министар енергетике у Влади Руске Федерације Александар Новак и министар природних ресурса, рударства и просторног планирања у Влади Србије Милан Бачевић обишли су рафинеријски погон НИС-а у Панчеву.

Приликом посете Александра Новака, генерални директор НИС-а Кирил Кравченко упознао је министра са плановима развоја пословања компаније у наредном периоду. Након обављених

разговора, учесници су се сагласили да кључни правци развоја бизниса НИС-а у 2014. години треба да буду реализација пројеката у сфери истраживања и производње, као и прераде и промета нафтних деривата, како у Србији, тако и у земљама југоисточне Европе. Осим тога, обим инвестиционог програма компаније се неће смањивати и остаће на нивоу као током 2013. године.

Представник Владе Руске Федерације обишао је модернизована прерађивачка постројења Рафинерије Панчево, између осталих и постројење лаког хидрокрекинга и хидрообrade, које је завршено прошле године и захваљујући којем је НИС у потпуности прешао на производњу горива стандарда евро 5.

После завршене посете Александар Новак, који је стигао у Србију у својству председника руског дела Међувладиног српско-руског комитета за трговину, економску и научно-техничку сарадњу, изјавио је: „Од тренутка када је руски Гаспромнефт постао акционар НИС-а, српска компанија непрекидно повећава своју ефикасност и достиже висок темпо развоја. Данас се са сигурношћу може рећи да НИС са правом спада међу бизнис лидере балканског региона. Треба истаћи да компанија наставља реализацију нових крупних инвестиционих пројеката, усмерених ка даљој модернизацији својих рафинерија и повећању дубине прераде нафте, као и изградње термоелектране у Панчеву. Имајући у виду допринос НИС-а националној економији Србије, као и обим капиталних улагања предвиђених за наредних неколико година, који се процењује на 1,5 милијарди евра, рад НИС-а и Гаспром њефта представља одличан пример одговорног рада страног инвеститора, као и сарадње наших држава у области енергетике“.

НИС добио признање за најбоље односе са инвеститорима

БЕОГРАД, 20.11.2013. - НИС је добио награду за најбоље односе са инвеститорима коју додељује Београдска берза. У односу на прошлу годину, стручна комисија Београдске берзе је закључила да је НИС унапредио информативност и потпуност извештаја који се објављују, као и сам однос запослених у компанији са инвестиционом јавношћу.

Међу компанијама које су листиране на Београдској берзи, НИС је добио највишу укупну оцену према критеријумима присутности у јавности, података који су доступни на интернету, броју састанака са инвеститорима.

„Изузетна ми је част да примим ово признање у своје и у име компаније НИС. Драго ми је што је инвестициона јавност препознала наш труд у овој области. Међу важним параметрима који су се оцењивали су и објављивање историјских извештаја, објављивање актуелне и архиве вести на сајту, подаци о историјату на интернет презентацији, постојање графичких интерактивних приказа кретања цене акција и промета, објављивању аудио и видео записа о пословању компанија, као и основних података о менаџменту компанија. Све иновације које уводимо у ову област пословања су у складу са актуелним светским трендовима и стандардима корпоративног управљања“, изјавила је Јелена Миљуш, менаџер за релације за инвеститорима у НИС-у.

Чланови комисије који су оцењивали компаније на берзи су дугогодишњи банкарски, брокерски и финансијски аналитичари.

Признање је НИС-у уручено на 12. Међународној конференцији Београдске берзе која је јуче одржана у Београду. Ово је трећа година заредом да компанија добија признање за најбоље односе са инвеститорима.

НИС добитник признања потрошача „Мој избор“

БЕОГРАД, 13.12.2013. - Потрошачи из целе Србије су одабрали бензинске станице НИС Петрол за најомиљеније међу дистрибутерима нафтних деривата. Наиме, у оквиру истраживања удружења „Моја Србија“ на репрезентативном узорку од 2.010 потрошача из 17 градова, НИС Петрол бензинске станице су победиле у категорији „Транспорт“ и тиме постале добитници признања „Мој избор“ за 2013.

НИС располаже најширом мрежом бензинских станица у Србији под препознатљивим триколорним брендом НИС Петрол. Само у прошлој години и током првих девет месеци ове године, компанија је уложила готово 25 милијарди динара у модернизацију и развој своје малопродајне мреже.

„НИС-ове бензинске станице имају најдужу традицију у Србији, дугу више од пола века. Изузетно ми је драго да су не само најбројније, него и омиљене. На нашим станицама се точи искључиво гориво евро квалитета које потиче из рафинеријског погона у Панчеву, а трудимо се да потрошачима стално понудимо квалитетне нове производе“, рекла је Надежда Коробејникова, директорка Дирекције малопродаје у Блоку промет.

Додела признања „Мој избор“, у организацији удружења грађана „Моја Србија“ и уз подршку Привредне коморе Београда се обавља искључиво на основу гласова потрошача. Циљ признања је да се идентификују најпопуларнији домаћи производи и брендови у 15 дефинисаних категорија и да се на тај начин подстакну улагања компанија у побољшање квалитета робе и услуга. Основни услов да неки бренд постане носилац признања „Мој избор“ је да је домаћег порекла.

ШТА ПОКРЕЋЕ ТАТИН АУТО?

Енергија живота

ЈП „СРБИЈАГАС“ Нови Сад Отворен нови пут енергије „Јужни ток“

Датум који ће сигурно бити забележен у историји гасне привреде Србије свакако је 24. новембар 2013. године, дан када је извршено заваривање првог споја цеви на гасоводу у Шајкашу код Новог Сада. Свечаном церемонијом у Палати Србија у Београду је означен почетак радова на деоници Јужног тока кроз Србију. У присуству највиших званичника Републике Србије и представника владе Руске Федерације, Републике Српске, дипломатског кора, СПЦ, као и челних људи компанија Србијагас и Гаспром, знак за почетак првог вара на цевима Јужног тока у Србији, путем видео линка, дао је председник Републике Томислав Николић. Директор Бајатовић се обратио присутнима на свечаности у Београду, и захвалио свима који су учествовали у овој фази припрема за почетак градње Јужног тока. –“ Сада смо дошли до тога да је следећи корак расписивање тендера, што ће уследити ускоро, у току децембра, тако да би до краја јануара имали све што је неопходно за наставак радова. Јужни ток није само српски и руски пројекат, већ је то европски пројекат”, истакао је директор Бајатовић и напоменуо да сада са сигурношћу можемо да гарантујемо да ће компаније Србијагас, Гаспром и Јужни ток Србија у потпуности извршити свој задатак за две године, колико ће трајати радови.

У Палати Србија потписана сутријажна документа, која су предходила званичном почетку радова. Наиме, најпре је потписан Протокол о одобравању кредита између Гаспрома и Србијагаса, затим Уговор о транспорту гаса кроз Републику Србију, и на крају Уговор о поверавању обављања делатности од општег интереса, који је са директорима Бајатовићем и Сиромјатином потписала министарка енергетике, развоја и заштите животне средине Зорана Михајловић.

Председник Управног одбора Гаспрома Алексеј Милер изјавио је да ће гасовод Јужни ток заувек уклонити транзитне ризике и обезбедити стабилне испоруке гаса потрошачима у Србији и Европи.

Осим тога, истакнуто је да ће Јужни ток, који ће имати годишњи проток од око 63 милијарде кубика гаса, променити енергетску ситуацију и постати најважнији елемент енергетске безбедности Европе. По завршетку свечаности, одржана је и конференција за новинаре, и том приликом Бајатовић је рекао да ће до краја децембра ове године за деоницу гасовода кроз Србију, предузећу Јужни ток Србија на располагању бити по 75 милиона евра од Гаспрома и Србијагаса, а у првом кварталу идуће године још по 175 милиона евра, за које ће Гаспром одобрити кредит Србијагасу по изузетно повољним условима. Да би се радови одвијали планираном динамиком, очекује се да до почетка марта на рачуну за ове сврхе буде обезбеђено око 500 милиона евра. Он је такође нагласио да ће Гаспром закупити цео капацитет гасовода Јужни ток кроз Србију на 25 година, што представља додатну сигурност.

Александар Сиромјатин је новинарима саопштио да ће до краја 2016. године први гас стићи до свих потрошача на траси гасовода Јужни ток, као и да је планирано да у другом кварталу следеће године буде изграђена деоница до Бугарске. Такође је речено да су у Мађарској у току избори извођача радова и пројектни радови, док је у Словенији у току процена утицаја на животну средину. По завршетку протокола у Београду, генерални директор Србијагаса обишао је градилиште у Шајкашу, где је изведено прво спајање цеви. Симболичним потписом на прву цев Јужног тока у Србији он је нагласио да је извесно да ће овај гасовод променити економску и политичку позицију Србије у региону. Овом значајном догађају предходило је уручење најпре локацијске а потом и грађевинске дозволе од стране Министарства грађевине, чиме је још једном потврђена спремност за почетак радова на овом великом пројекту. Говорећи о перспективама и изазовима генерални директор Србијагаса је током конференције „The Economist: Свет у 2014. години“

у Београду изјавио да ће Јужни ток сигурно бити изграђен, и да ће Москва и европске земље кроз које ће пролазити овај гасовод, сигурно постићи договор о његовој реализацији, јер је корист обострана.

У осврту на протекли квартал важно је поменути и то да је 1. новембра, у хотелу Хајат у Београду, директор наше компаније одржао конференцију за новинаре. Том приликом, поред одговора на бројна питања новинара, директор Србијагаса је поновио ранији став да Јавно предузеће Србијагас треба да остане национална гасна и енергетска компанија, организована као холдинг компанија са правно раздвојеним енергетским делатностима. Презентујући све што је Србијагас урадио и са каквим се проблемима суочавао у протеклих пет година, у коме се, како је навео, радило са неадекватном ценом, спроводећи тако социјалну политику владе, али и уз високу ненаплативост потраживања, Бајатовић је посебно апострофирао перспективу развоја предузећа које, по моделу реструктурирања на којем се у компанији ради већ две и по године, треба да остане национална гасна компанија у стопроцентном државном власништву. Такође је наведена и процена да ће финансијско реструктурирање Србијагаса коштати између 600 и 800 милиона евра.

Ако говоримо о потрошачима природног гаса, лепа вест је стигла почетком децембра. Наиме, планска цена која служи за обрачун цене гаса за четврти квартал 2013. године код јавних снабдевача, смањена је за 3,6% и сада износи 37,69 РСД/м³. Снижење цене природног гаса је резултат кварталног кретања цене деривата нафте на берзи и курса долара, а крајњи купци који имају право на јавно снабдевање гас ће куповати по нижој цени почев од 1. децембра 2013. године.

С друге стране, и даље је присутна обавеза ЈП „Србијагас“ да врши континуирано искључење гаса код оних купаца који не измирују своје обавезе. Подаци показују да, укупна потраживања предузећа „Србијагас“ од свих купаца износе око 80 милијарди динара, од чега се преко 10 милијарди односи на даљинске системе грејања, а 4,7 милијарди на дистрибутере.

У ретроспективи протеклог тромесечја треба поменути и један леп јубилеј. Тачније, 1. октобра обележен је Дан радника нафтне и гасне привреде, а уједно је и наша компанија обележила 8 годину свог рада. Као и ранијих година, и овај почетак зиме дочекан је спремно, захваљујући тимском радом свих запослених у нашој компанији. Њиховом преданошћу, искуством и знањем и у протеклим месецима проширена је гасна мрежа. Извршена је изградња и проширење дистрибутивне гасне мреже у Оџацима, Крушевцу, Јагодини, Ђуприји, Параћину, и другим местима, чиме је и грађанима ових општина пружена могућност за квалитетнијим условима живота.

**СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.**

ЈП „СРБИЈАГАС“, Нови Сад
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, 21000
ТЕЛ + 381 21 481 1549 / +381 21 481 2703 / ФАКС +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ЛУКОИЛ

Савет директора ОАО „ЛУКОИЛ“: Прелиминарни резултати рада компаније у 2013. години и приоритети за 2014.

На седници савета директора у Москви су анализирани прелиминарни резултати рада ОАО „ЛУКОИЛ“ у 2013. години и одређени приоритетни правци пословања у 2014. години.

Према резултатима геолошко-истраживачких радова у 2013. је очекиван раст залиха нафте и гаса од 130,2 милиона тона условног горива (93,5 милиона нафте и течног гаса и 36,7 милијарди метара кубних природног гаса), што ће омогућити компензовање производње нафте и гаса растом њихових залиха од 112 одсто. У 2013. години Компанија је добила 42 нове лиценце за право коришћења рудног блага.

Обим производње нафте и гаса Групе „ЛУКОИЛ“ (производња ћерки предузећа и удео у производњи зависних организација) очекиван је на нивоу 116,6 милиона тона условног горива, што за 2,2 милиона тона условног горива (или 1,9 одсто) премашује показатеље 2012. године.

Очекује се да обим производње нафте Групе „ЛУКОИЛ“ буде на нивоу 90,8 милиона тона, од чега 85,5 милиона тона на територији Руске Федерације и 5,3 милиона тона у иностранству. У 2013. години Компанија је за дупло смањила дугогодишњи негативни тренд смањења просечне дневне производње нафте. У односу на 2012. производња нафте је повећана за 0,9 милиона тона.

Обим производње гаса у Групи „ЛУКОИЛ“ у 2013. требало би да достигне ниво од 25,8 милијарди кубних метара, од чега: 18,1 милијарда на територији Руске Федерације и 7,7 милијарди кубних метара у иностранству. У односу на претходну годину

производња гаса ће се повећати за 1,2 милијарде кубних метара или 4,9 одсто.

Ниво искоришћења пратећег (нафтног) гаса на територији Руске Федерације изнеће 87,7 одсто, што премашује прошлогодишњи ниво.

Испорука нафте за прераду у руским рафинеријама Компаније (укључујући и мини рафинерије) очекивана је у износу од 45,2 милиона тона, што је за 1,9 одсто више него претходне године.

Очекивани обим извоза нафте Групе „ЛУКОИЛ“ у 2013. достићи ће ниво од 31,9 милиона тона. Смањење извоза кроз систем нафтовода АК „Транснџефт“ за 5,2 милиона тона, т.ј. 17 одсто у односу на 2012. годину, условљено је повећањем реализације нафте на руском тржишту.

Од јула 2013. године испоруке у иностранство се обављају новим правцем и то кроз систем „Источни Сибир – Тихи океан“ из луке Козмино. Ово је омогућило пласман лаке нафте Компаније, по повољнијим условима у односу на извоз у смеру запада, уз истовремено очување њеног квалитета. Излазак на тржиште азијско-тихоокеанског региона одговара стратегији Компаније везано за диверсификацију тржишта на којима пласира своју робу.

У 2013. години у рафинеријама Компаније удео производње аутомобилског бензина који одговара стандарду Евро, очекиван је на нивоу од 99,97 одсто. Обим реализације нафтних деривата и гасних производа у малопродаји достигао је ниво од 16,2 милиона тона, што је за 1,7 одсто више него у 2012. години. Ове године је задржан стабилан раст малопродаје премијум горива „ЕСТО“. Обим продаје у Русији изнео је 3,7 милиона тона, што за 15 одсто премашује показатеље 2012. године. Притом, удео горива „ЕСТО“ у укупном обиму реализације моторних горива у малопродаји изнео је 40 одсто, док је у претходној години био 35 одсто.

Према резултатима испуњења мера годишњег Програма енергоснабдевања очекује се достизање показатеља уштеде енергетских ресурса у износу који ће премашити 2,6 милијарди рубаља.

По прелиминарним подацима укупни износ пореских и царинских давања у консолидовани буџет Руске Федерације у 2013. години изнеће 1,12 трилиона рубаља, што за 1,7 одсто премашује износ из претходне године.

Приоритети у 2014. години

Савет директора ОАО „ЛУКОИЛ“ такође је одредио низ приоритетних праваца пословања у 2014. години. Између осталог то су:

- Испуњење планова геолошко-истраживачких радова у Ираку, Западној Африци, Румунији, Балтичком мору, Републици Коми, Самарској области и на Северном Каспију у циљу компензовања производње нафте и гаса залихама индустријских категорија;
- Почетак комерцијалне производње нафте и гаса на налазишту „Западна Курна-2“ у првом полугодишту 2014. године;
- Реализација пројеката „Рани гас Кандима“ и „Потпуни развој Гисар“ у Узбекистану;
- Испуњење плана радова везано за освајање и развој налазишта Северног Каспија, Бољшехетске падине, Имилорско-Источног лиценчног поља и поља В. Виноградова у Западном Сибиру,

Денисовског лиценчног поља и Јарегског поља у Тимано-Печорској провинцији, те налазишта у Самарској области;

- Извршење мера за повећање нивоа искоришћења пратећег нафтног гаса;
- Спровођење истражно-индустријских радова на увођењу у експлоатацију залиха на налазиштима Ненецког аутономног округа;
- Увођење нових високоефикасних технологија за експлоатацију тешко доступних залиха и повећање обима вађења нафте из слојева;
- Благовремена реализација пројеката који су усмерени на продубљивање прераде нафте, модернизација прерађивачких капацитета ради смањења производње мазута за котларнице;
- Повећање обима и ширење територије на којој се реализују брендиране марке моторних горива;
- Реализација концепције „Бензинска станица оријентисана на клијента“ и Програма награђивања клијената;
- Наставак процеса превођења малопродајних актива у иностранству у систем дилерства;
- Повећање ефикасности пословања бизнис сектора „Електроенергетика“

Савет директора је такође донео одлуку да се приликом састављања и усвајања планова, буџета и инвестиционих програма безусловно узме у обзир неопходност достизања циљева који су истакнути у Програму еколошке безбедности организација Групе „ЛУКОИЛ“ за период 2014-2018., коју је руководство ЛУКОИЛа усвојило у децембру 2013. године.

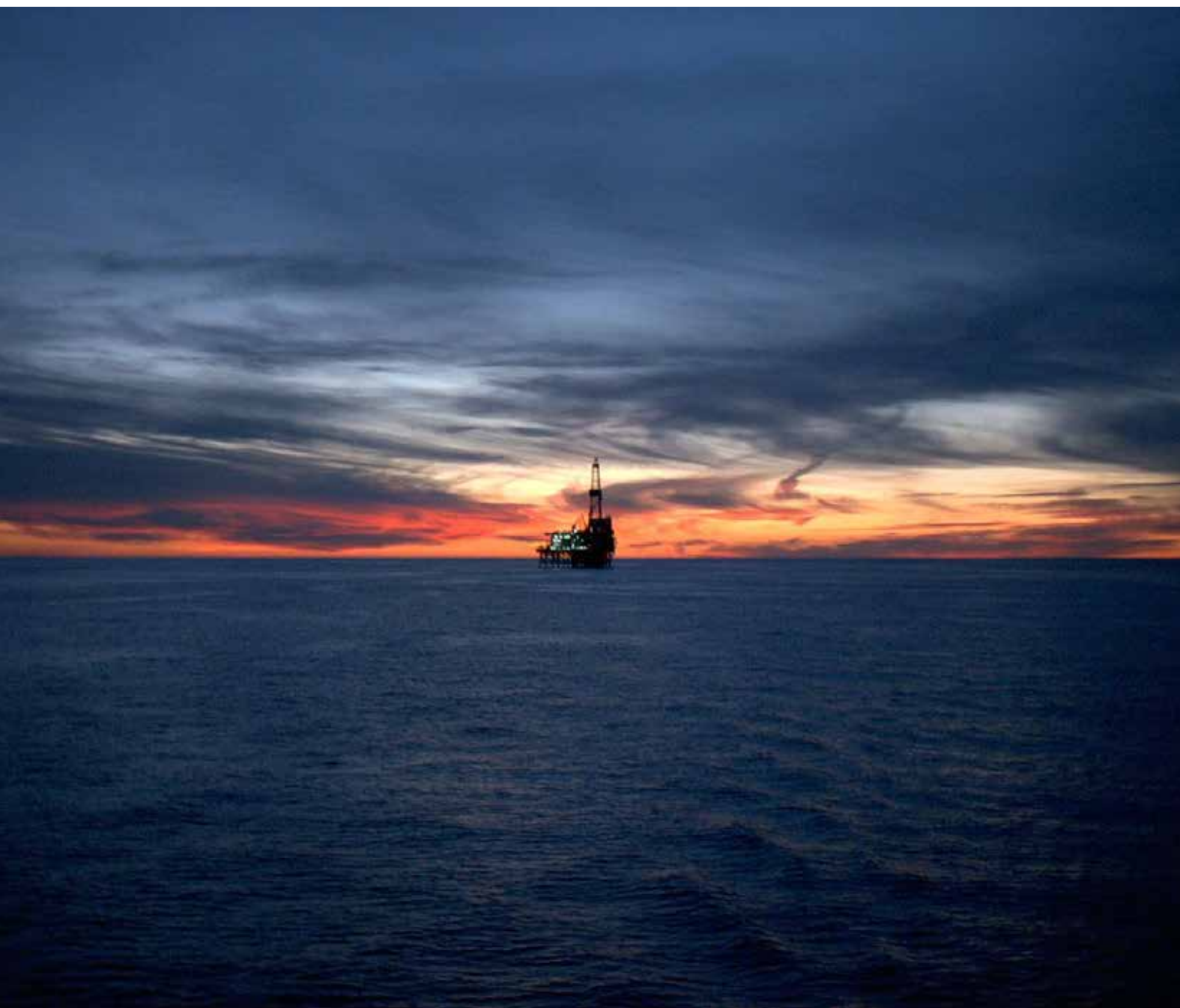
Група „ЛУКОИЛ“ је од свог постанка реализовала четири средњорочна програма еколошке безбедности, остваривши притом значајно смањење показатеља негативног утицаја на животну средину, уз истовремено повећање обима производње. На пример, у преради нафте показатељи емисије смањени су пет пута, а потрошње воде више од три пута.

На извршење мера у циљу заштите природе у периоду 2009-2013. усмерено је око 3,7 милијарди долара. Захваљујући томе достигнути су следећи показатељи: утилизација пратећег нафтног гаса је порасла од 71 до 87,7 одсто, а обим емисије штетних материја у атмосферу је смањен за више од 90 хиљада тона. Више од 40 одсто свих средстава било је потрошено на достизање 95-процентног искоришћења пратећег нафтног гаса. На Компанијиним налазиштима у Западном Сибиру, Балтику и Нижњем Поволжју, укључујући и Северни Каспиј, овај задатак је испуњен.

Програм еколошке безбедности организација Групе „ЛУКОИЛ“ за 2014-2018. укључује 618 мера укупне вредности око 4,5 милијарди долара. Економски ефекат реализације ових мера приближно би могао да достигне 5 милијарди долара. Захваљујући испуњењу Програма за 2014-2018. очекују се следећи резултати:

- Достицање 95-одстотног нивоа искоришћења пратећег нафтног гаса;
- Смањење обима емисије штетних материја у атмосферу за 130 хиљада тона;
- Обезбеђивање додатног филтрирања 6,8 милиона метара кубних отпадних вода;
- Смањење потрошње воде за 7,6 милиона метара кубних;
- Утилизација 300 хиљада тона отпада који садржи нафту;
- Утилизација 550 хиљада тона отпада који је сакупљен у периоду до приватизације;
- Ремедијација загађеног земљишта на површини од 5,1 хиљаде хектара;
- Ликвидација 1008 таложника;
- Капитални ремонт и замена четири хиљаде километара ценовода;
- Дијагностика 31,6 хиљада километара ценовода;
- Инхибиторна заштита 18,8 хиљада километара ценовода.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Редакција Билтена:

Главни и одговорни уредник:

проф. др. Слободан Соколовић

Извршни уредник:

Душан Даковић

Новинар, стручни сарадник:

Владимир Спасић

Дизајн и прелом:

Мсц. Владимир Делић

e-mail: nnkspres@wpcserbi.rs

www.wpcserbia.rs